Ч. 135 (14.678). Львів, середа 23. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічне . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Комітет неінтервенції захитаний.

НЕПОРОЗУМІННЯ У ЗВЯЗКУ З НАПАДОМ НА „ЛЯЙПЦІГ".

Після нападу червоних підводних човнів на німецький кружляк „Ляйпціг" зібралися — згідно з недавно принятими постановами — представники 4-ох великодержав, що ведуть контролю еспанських берегів. Як це стверджує офіційний комунікат,

2-годинні наради не увінчались ніяким успіхом,

тому амбасадори ще раз звернуться до своїх урядів по інформації. Нині пополудні відбудеться друге засідання 4-ох амбасадорів.

Півофіційно інформують, що

вигляди на порозуміння невеликі.

Німеччина зажадала демонстрації 4-ох фльот коло Валенсії та запропонувала, щоби жадати від валенсійського уряду, щоб він піддав під контролю 4-ох великодержав усі свої підводні судна. Німеччина зобовязалась би в такому випадку вплинути на уряд з Бурґосу, щоб і він піддав свої підводні судна під таку контролю.

Політичні кола Льондону сумніваються, щоби могло дійти до порозуміння, бо німецькі пропозиції годі приняти. Крім того англійці бояться, що коли не дійде до порозуміння у справі „Ляйпціґу",

Італія і Німеччина уважатимуть, що мають вільні руки і переведуть репресії самостійно, зриваючи цим способом договір неінтервенції.

ҐЕБЕЛЬС ІРОНІЗУЄ.

З нагоди „Свята Сонця" мін. Ґебельс виголосив на олімпійському майдані у Берліні промову, в якій торкнувся релігійних справ та нападів червоних кораблів на німецькі. Здавалося, — заявив Ґебельс — що німецька осторога після нападу на „Дойчлянд" вистарчить, тимчасом німецькі кораблі стали ціллю для вправ підводних суден і у стрілянні торпедами. Ми льояльно звернулися до комітету неінтервенції та сподіємося, що він не покличе підкомітету, який — згідно з методами Ліґи Націй — вибере ще один підкомітет, який радитиме, чи не трапилося щось, що треба би розглянути. Сподіємося, що так воно не буде. Мусимо боронитися проти провокації червоних. Німеччина є нині могутньою великодержавою і хоче, щоб її якслід трактувати. Вона хоче лише мира, а його найпевніше втримаємо, коли приведемо до порядку тих, що хотять нарушити мир."

ВАЛЕНСІЯ ВИПИРАЄТЬСЯ.

Шарже д'афер валенсійського уряду передав мін. Іденові ноту, яка заперечує вістку про напад на „Ляйпціґ" та пропонує, щоби британський уряд перевів слідство.

Напруження між Берліном і Льондоном.

ВІЗИТА МІН. НОЙРАТА ВІДКЛИКАНА.

Німецький міністер закорд. справ Нойрат мав виїхати цього тижня до Льондону. В цій візиті навіть добачували поважне зближення між обома державами. Тимчасом інцидент з „Ляйпціґом" довів до прикрого дисонансу. Німецьке Інформаційне Бюро оголосило такий комунікат: Тому, що ситуація, витворена новими нападами на німецькі воєнні кораблі, не дозволяє на виїзд міністра закорд. справ з Берліна, поїздку до Льондону відложено. Це має безпосередній звязок з нападом на кружляк „Ляйпціґ". Мін. Нойрат видвигнув у суботу перед комітетом неінтервенції домагання збірного виступу чотирьох великодержав у Валенсії, щоби республиканський уряд дав ґарантію, що такі напади вже не повторяться. По нарадах Ідена з амбасадорами Франції, Італії й Німеччини відложено справу на понеділок. У понеділок фон Рібентроп повідомив свій уряд, що британський уряд перед тим, заки приступить до спільного виступу в цій справі хоче перевести слідство, яке ствердило би, чи справді підводні судна напали на „Ляйпціґ" і хто за те відповідає.

На це Гітлер постановив, що мін. Нойрат не поїде до Льондону, заки справа не буде позитивно полагоджена.

Спільний фронт II. і III. Інтернаціоналу

В ЕСПАНСЬКІЙ СПРАВІ.

У місцевости Анемас стрінулися провідники II. Інтернаціоналу (предсідник де Брукер і ген. секретар Адлер) та III. Інтернаціоналу (Кашен, Бонт, Ґалльо, Дален і Чека).

У 2 і пів-годинній нараді згадані ліві діячі обмінялись поглядами на питання, як найліпше помагати червоній Еспанії всюди, де це можливе без зайвих непорозумінь.

Виявилося, що II. і III. Інтернаціонал ведуть супроти Еспанії таку саму політику

та що домагаються скасування бльокади і пристосування пакту Ліґи Націй. Обі сторони рішили небавом знову стрінутися, щоби зовсім конкретно розглянути засоби матеріяльної та моральної помочі для червоної Еспанії.

Національні війська заняли ціле Більбао

І ИДУТЬ ДАЛЬШЕ ВПЕРЕД.

В суботу пополудні національні війська заняли ціле Більбао, вдираючися до міста з південного сходу. Переможні війська увільнили 1.400 політичних вязнів, що їх червоні не вспіли евакувати.

На баскійському фронті національні війська зробили дальші поступи, займаючи Кердо, Окенлохедо, Садібур, Пенаблянкас та узгіря положені на схід від Респальдізи.

ЧИ СПРАВДІ ЗГІДНО З ПЛЯНОМ?

Комунікат валенсійського уряду твердить, що червоні покинули Більбао на основі приказу та становища згори передбачені. Тимчасом ген. Кейпо де Ляно заявив, що ніякого пляного відвороту червоних не було, бо з міста викинули їх силоміць національні війська. Дальше ґенерал згадав, що Більбао вертається до нормального життя.

Важний обіжник

про купно парцельованої землі.

Львів, 22. червня 1937.

Найбільше пекуча справа для нашого селянства це земельна, зокрема звязана з нею парцеляція, яку переводять на основі закону про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р., а тепер ще й закону про обмеження в обороті землею з парцеляції з 14. квітня ц. р. Граничні повіти мають ще окремі обмеження в трансакціях нерухомостями, що випливають зі закону про границі держави з 9. липня 1936 р.

Та закони законами, а практика практикою. Практичне переведення земельних законів, подиктоване відомою сучасною польською національною політикою на „кресах", не тільки не відповідає інтересам нашого хліборобського малоземельного і безземельного стану, але навпаки, ті інтереси підважує [illegible] цілого нашого народу в межах Польщі.

Тепер переводять парцеляцію у значно прискоренім темпі, при чому зперше застосували у Східній Галичині примусову парцеляцію, яку ведуть державні органи себто земельні комісарі при старостах. До компетенції цих комісарів належить теж закваліфікування набувців, отже рішення хто зі зголошених кандидатів може придбати землю з парцельованого обекту. Все те переводиться під наглядом хліборобського виділу і земельних реформ воєвідського уряду і самого воєводи. Вони вирішують теж засадниче питання, скільки землі має припасти з примусової парцеляції на поселенчу, а скільки на сусідську парцеляцію і визначують процентовий ключ щодо скількости землі, яку можуть придбати українські кандидати. При цьому часто наших людей не допускають до купна, намовляють на латинський обряд і взагалі роблять труднощі при купні землі.

Таке буває теж при добровільній парцеляції, і тут остаточно означення відсоткової норми і закваліфікування кандидатів на купців належить до органів державної земельної влади, яка [illegible] умови власникові парцельованого маєтку.

Із трьох східногалицьких воєвідств нема майже зовсім парцеляції в станиславівському воєвідстві з причини браку вільного земельного запасу, нема теж її в польських повітах за Сяном львівського воєвідства, на території якого переводиться тепер парцеляцію головно в Сокальщині і Равщині. Зате парцелюють дуже інтенсивно тернопільське воєвідство (Поділля) і то поселенцями зі західних польських повітів львівськ. воєвідства, хоч саме Поділля є дуже перенаселене і на селі панує тут нечуваний голод землі. Така політика уряду у розвязці земельного питання на парцельованих обшарах витворює трагічне положення для наших селян

На практиці управильнюють цю справу обіжниками та інструкціями воєводів, що не доходять до відома нашого заінтересованого загалу. Такий обіжник видав тернопільський (сьогодні львівський) воєвода п. Альфред Білик в датою 17. лютого 1937 р. доN. R. U V/24 в справі добору властивих кандидатів на набувців землі з парцеляції. З огляду на його практичну вагу подаю його в цілости в українському перекладі. Він звучить дослівно так:

„Ведена у великому розмірно обсязі на терені воєвідства парцеляція ґрунтів власниками більшої посілости вимагає, щоб звернути окрему увагу на вибір властивих набувців парцельованих ґрунтів. З огляду на знане загально явище перелюднення села при одночасному дрібному розмірно запасі землі до парцеляції, питання найбільше доцільного розподілу парцельованих ґрунтів є незвичайно важне; усю парцельовану землю треба вжити на самостійні життєздатні наділи і на доповнення нежиттєздатних господарств. Творячи у цей спосіб можливо найбільше число самостійних хліборобських варстатів та доповняючи вже істнуючі, але нежиттєздатні, можна буде бодай частинно розвантажити перелюднене село.

„Щоб акція властивих набувців була доцільна, треба покликати до неї усі чинники, що можуть мати на неї вплив меншим чи більшим звязком зі сільським населенням. Треба би передовсім усвідомити це населення про найважніші вимоги, які ставимо кандидатам на набувців землі з парцеляції. Усвідомлювати треба при кожній нагоді чи зустрічі зі заінтересованим у парцеляції сільським населенням і з одної сторони треба інформувати його про істнуючі можливости придбання землі з приватної парцеляції, а з другої сторони вияснювати, яким вимогам повинні відповідати набувці, одночасно зазначуючи, що не можуть рахувати на увагу кандидати, які не відповідають цим вимогам.

„Засадничою вимогою, щоб ця інформаційна акція дала намірені вигляди є та, щоб якслід узгіднити почин у цьому ділі і всіх чинників, що її підіймають, а зокрема, щоб інформації і вияснення, які дістає населення, були одноцільні, себто не мали в собі суперечностей і неясностей, бо тоді замісць властивого усвідомлення витворилось би радше шкідливе баламутство.

„У тій цілі сформульовано тут головні вимоги, яким повинні відповідати кандидати на набувців землі з парцеляції.

„1) Кандидат повинен бути безумовно хліборобом і особисто господарювати на набутому наділі; крім цього хліборобство повинно творити вже досі його головне заняття.

„2) Кандидат на самостійний наділ повинен досі посідані ґрунти продати в покликані руки між малоземельних сусідів, при чому слід зазначити, що сам мусить бути очевидно теж малоземельний, то значить мати нежиттєздатне господарство, де неможливо було утриматися з родиною. Кандидатом може бути природно і безземельний; зате слід виключити випадки, щоб повноземельний господар, який має велике життєздатне рільне господарство, позбувався його, а сам набував наділ з парцеляції. Явища цього роду булиб не тільки господарсько безцільні, але навіть і шкідливі, бо поширювали би спекуляцію землею.

„3) Кандидат на додатковий наділ себто такий, що не продає свого дотеперішнього господарства, а лише доповнює земельний наділ з парцеляції поблизької маєтности, щоб доповнити своє господарство, повинен теж бути малоземельний, бо повноцільне господарство не вимагає доповнення. Крім цього його власне господарство не може лежати у більшому віддаленні від набуваного додаткового наділу, бо тоді раціональна господарка на ньому булаб неможлива.

„4) Кандидат на самостійний наділ так повинен скалькулювати фінансово свої заміри, щоб перебираючи в посідання придбаний наділ розпоряджав певними засобами на загосподарювання і прожиток з родиною у перших початках. Злегковаження цього моменту не дозволилоб набувцеві розпочати раціональну господарку і від самого початку звелоб її на бездоріжжя неправильности і бездоходовости.

„Це булиб ті елементарні вимоги, яким повинні відповідати набувці землі з парцеляції. Кандидатів, що не відповідають тим вимогам, не повинні брати на увагу вже ті самі, що парцелюють землю, бо тоді їх не затвердила би влада. Отже щоб оминути прикрих, а може навіть матеріяльно шкідливих починів, кандидати, що не відповідають тим вимогам, не повинні взагалі робити заходів, щоб діставати наділи з парцеляції.

„Для загальної орієнтації слід ще устійнити норму щодо життєздатности і нежиттєздатности малих господарств. Можна загально приняти, що у південних і середущих повітах воєвідства селянське господарство з обшаром від пяти гектарів вгору є, чи повинно бути життєздатне; у північних повітах за життєздатне можна приняти господарство з обшаром від семи гектарів вгору".

Це є повний і дослівний текст обіжника воєводи Білика, які доручено зі зазивом пристосовування: повітовим хліборобським інструкторам, повітовим союзам осадників і війтам збірних громад та подано до відома делеґатурі Малопольського Рільничого Товариства в Тернополі і делеґатурі Львівської Хліборобської Палати в Тернополі.

Українське хліборобське населення, що є найбільше заінтересоване в цій справі повинно би знати про всі наведені вимоги.

Зайве тут подрібно аналізувати цей обіжник з нашого національно-політичного становища.

Д-р Степан Баран.

Европейська думка про ґенеральську масакру в Москві.

Женева, 15. червня 1937.

Вчорашня недільна преса принесла кілька цікавих звісток: про пролом фронту оборони Більбао, про порозуміння великих держав у Льондоні, про страчення вісьмох большевицьких ґенералів, про рішучу перемогу національних партій женевського кантону у голосуванні щодо заборони „обєднань небезпечних для держави, а передовсім комуністичної партії".

Всі ці звістки говорять про поразки московської акції в Европі, повязані лише посередньо між собою. Але тутешні знавці місцевих настроїв звертають увагу на те, що повідомлення про розстріли совітських ґенералів дуже пригнобили тиутешніх комуністів та їх соціялістичних союзників і причинилися теж до їх поразки на плебісциті. Подібне враження викликала ґенеральська масакра в Москві на московських прихильників очевидно і в цілій Европі. Особливо гострий осуд останнього юридичного душегубства в Москві висловила англійська соціялістична преса, що провадить в останнім часі живу полеміку з московськими можновладцями, не лякаючись московських лайок, якими її засипають „Ізвестія" та „Правда". Але і з французької соціялістичної преси лише одна „Люманіте" зважилась без застережень хвалити новий кривавий злочин Сталіна. Навіть дуже прихильна до Москви „Л' Евр" писала: „Франція підписала пакт взаємної допомоги з СССР. Чого варта ця допомога, коли визначні керманичі цієї армії чи через ненависть до Сталіна чи з інших причин готові грати гру Німеччини?" Відомий Пер Домінік писав у „Репіблік": „Або присуд слушний і Росія зігнила, або він хибний, тоді режім страшний. В обох випадках ми не можемо простягнути руки таким людям". Осуд національної французької преси не виключаючи „Ле Тан" гостро-критичний і неприхильний. Масакра совітських ґенералів причиниться очевидно в значній мірі до дальшого розвтку кризи франко-московських відносин. В минулому році, як відомо, Тугачевського приймали дуже урочисто в Парижі і не крилися перед ним з найновішими технічними здобутками французького озброєння та з величезними французькими укріпленнями. Хоч у Франції, розуміється не вірять, що Тугачевський був німецьким шпіоном, але сам факт, що його розстріляли ніби за цей злочин, викликає у Франції метушню, обурення проти уряду та домагання триматися на майбутнє далі від московського уряду.

Московська масакра ґенералів та численних інших старшин, не без зайвої судової комедії, для Льондону така несамовита, що преса просто відмовляється її розуміти, „Івнінг Стандард" приходить просто до висновку, що в Москві все можливе, що не треба буде дивуватися, коли Сталін оскаржить самого себе, визнає слушність всіх обвинувачень, засудить себе самого на кару смерти і сам переведе над собою екзекуцію. Можливе також, що Леніна оскаржать у колишньому намірі віддати Сибір Японії, викинуть з Кремля і поховають у свяченій землі

Найбільш слушний осуд кривавих подій у Москві дає німецька преса. „Фелькішер Беобахтер" гадає, що подібні події можуть мати місце лише в оточенні ґанґстерів, та що обвинувачення Тугачевського у шпигунстві на користь Німеччини не заслуговує навіть спростування. Той сам часопис повідомляє, що між майбутніми жертвами дальших процесів згадують імя і самого Ворошилова. Інші органи німецької преси вважають московську масакру звичайним вислідом боротьби в межах панівної московської кліки та висловлюють жаль, що Англія та Франція втратили цілі роки цінні для миру, не зрозумівши дійсної сути большевизму.

Дуже слушні думки про большевицьку армію висловлює італійська преса, вказуючи на те, що армія, керманичів якої розстрілюють, істнувати довго не може. Разом з тим преса ця протестує проти того, що західні демократії допомагають укріплятися на побережжі Середземного Моря державі, де панують такі варварські звичаї.

Розстріл большевицьких ґенералів лише наблизив Европу до справжнього зрозуміння Московщини, але не дав ще його. Деякі навіть поважні денники порівнюють знов СССР із Францією в добі великої революції, де одна серія терористів винищувала другу. Порівнання це наскрізь хибне, бо у Франції, державі національній, відбувалась боротьба ідей, тоді як у межах СССР за 20 років зростала лише „ідея" московського хижацтва на землях поневолених націй, яка наскрізь здеморалізувала і самих московських хижаків. По цілковитім моральнім занепаді московської цивільної бюрократії прийшла черга і на армію. Військо уживане весь час для окупації більшої частини „власної" держави, для карних експедицій проти безборонного населення, щоб виривати останній шматок хліба з уст засудженого на голодову смерть чужонаціонального селянина, не могло вдержати прикмет модерного реґулярного війська. Спільна небезпека і спільна готовість вмерти викликає товариську солідарність не лише в кожному національному війську, а між вояками армій ріжних держав. Організації комбатантів, що бачили всі страхіття модерної війни, творять тепер одну з найсолідніших основ европейського миру, не зменшуючи ні трохи готовість кожної національної армії боронити свою батьківщину. Большевицька армія вихована на хижацькому поневоленні чужонаціональної більшости СССР та в постійній готовости до хижацького нападу на „буржуазну" Европу цих прикмет европейських армій цілком природно мати не може.

Огиду та обурення викликав в Европі не самий факт розстрілу кількох вояків; воєнні бунти бувають і по інших державах і коштують часом тим менше жертв, чим більш рішуче їх здушують у самім зародку. Але ганебне видовище творять ці „маршали" Буденні, Бліхери та інші, які зі страху чи для власної користи, з наказу Сталіна чи Ворошилова орґанізують комедію військового суду над власними товаришами зброї, знаючи, що обвинувачення їх у шпигунстві, постачанні відомостей чужій державі, зраді тощо — наскрізь безглузді. Спеціяльна ворожість Тухачевського до Німеччини та пляни знищення Европи, придумувані цим справжнім представником здеґенерованої московської шляхти були загально відомі.

Прихильники відбудови єдинодержавної московської деспотії із Сталіном на чолі, можуть захоплюватися його здібністю усувати своїх дійсних чи здогадних противників та триматися тої думки, що для осягнення доброї мети всі засоби добрі. Але ці московські і чужинецькі мрійники будуть незабаром очевидно дуже розчаровані. Московська оліґархія могла істнувати два десятки років ховаючись за гасла інтернаціонального комунізму; її сучасний перехід до деспотизму надибує поважні труднощі. Утриматися довго сталінська монархія в сучасній Европі, в державі з поневоленою чужонаціональною більшістю населення, ні в якому разі не зможе.

М. Данько.

Проти русифікації Підкарпаття.

Бурхливе протестаційне віче українського громадянства Підкарпаття в Ужгороді.

Ужгород, 17. червня 1937.

Нова хвиля злобної русифікації українців Підкарпаття, яка проявилася у швидкому заперджуванні одного за другим московських підручників для українських шкіл Підкарпаття, викликала велике обурення серед усього українського громадянства і те обурення вилилося у могутній протест на маніфестаційному вічу в неділю 13. ц. м. у великій салі Народнього Дому „Просвіти" в Ужгороді. Збори ці скликано за почином батьківського союзу при державній ґімназії в Ужгороді, Товариства „Просвіта", Т-ва українських письменників і журналістів та інших українських громадських, культурних і суспільних організацій.

Хід Зборів був бурхливий, хоч і святочно поважний, виявивши не лише зростаючу українську національну свідомість, але й зріст громадсько-політичної активности всього українського громадянства Підкарпаття, і то не лише з міст, але — що найважніше — і з сіл.

Збори відкрив **д-р Юлій Бращайко**, як голова батьківського союзу, вияснивши ціль зборів, як відрухового протесту проти намаганої русифікації. Він висловив радість, що збори, які мали бути протестом ужгородської округи, обернулися у могутні збори делеґатів цілого краю, які прибули навіть із далекої Пряшівщини та з іще дальшої Гуцульщини. Промовець представив методи і шляхи русифікації, як на маркантний приклад вказуючи на граматику „русскаво", себто русофільського діяча Сабова, яка в дійсности є твором московського професора Ґріґорієва з Варшави. На салі панувало таке напруження, що д-р Ю. Бращайко просив, щоб присутні поводилися якнайспокійніше і не дали поліції притоки розпустити збори. Він подав далі до відома зборів, що ґубернатор Грабар надіслав Комітетові листа, в якому заявив, що не може явитися на збори, бо на той самий день і годину мусить витати в Чопі премієра-міністра Годжу, одначе пересилає зборам привіт і просить переслати йому резолюції, щоб він міг їх розглянути і представити компетентним чинникам. Подібний лист президія прочитала і від віцепрезидента краю Мезніка. На оклики зборів, чи є лист і від єпископа Стойки, д-р Бращайко відповів, що єпископа комітет не запрошував, бо єпископ є прихильником „третього напряму" (русинізму), на що збори відповіли голосними протестами: „Видно, що ми не маємо свого єпископа!"

До президії зборів запрошено **о. Волошина, д-ра Михайла Бращайка, Федора Ревая, Миколу Вайду, ред. Клочурака, старого селянина Івана Ґриґу і письменника Ґренджу-Донського.**

Головним референтом був **ред. Клочурак**, який, представивши цілу справу, заявив між іншим: „Ми не маємо нічого проти того, щоб великоруська мова була у вищих школах у нас, бо ми не маємо нічого проти того, щоб черпати з русского культурного джерела", але ми є рішуче проти того, щоб вона була викладовою мовою наших шкіл, бо та мова має стати русифікаційним і денаціоналізаційним засобом у скаженій боротьбі явних і таємних аґентів ріжношерстних ворогів нашого народу взагалі і нашого національного відродження на Підкарпатті зокрема.

Референт зазначив далі, що є між тутешніми чехами такі, що кажуть, нібито боротьба за мову непотрібна, маючи притім очевидно свої розрахунки — коли не чехізацію нашого народу, то в кожному разі ослаблення його, знаючи, що несвідомого національно краще обдурити. „Ми є льояльними громадянами держави", сказар ред. Клочурак, „і як треба буде, ми будемо її боронити зі зброєю в руках", „але добро нашого народу є для нас першим і ми будем боронити його перш усього всіми можливими засобами" (оплески). Русифікаційні спроби скрахували, не зважаючи на великий інвестований у них капітал. У сусідній нам братній Галичині скрахували, так само і на Великій Україні, після кількасотлітного гноблення могутньої російської імперії, отже тим більше мусять скрахувати вони у нас, де є можливости свобідного національного розвитку, який забезпечує нам не лише конституція ЧСР, але й мирові договори. У них ніде не говорять про „русскій народ", бо у французькім тексті ужито виразно терміну на означення нашого народу „rіten", що означає в новій термінольоґії лише українців, а не кого іншого. Ми були, ми є і на віки лишимось українцями" (Довгі, бурхливі оплески). Ми, яким діється наявна кривда, ніде не їздимо за границю і ні в Женеві, ні в Америці нікого не підбурюємо проти нашої держави, як це роблять наші „русофіли", але тим більше маємо право жадати, щоб держава, себто чехи, які недавно самі боролися за свої права, шанували наше найбільше народне право, право рідної мови не лише вдома, але також у школі та в усіх наших урядах".

Д-р Юлій Бращайко читає **листа посла Юлія Ревая**, в якому він повідомляє, що справді перешкоджений і не може явитись на ці збори, одначе заявив д-рові Бращайкові, що справу цю в найближчих днях поставить у парляментській комісії, а потім і на пленумі парляменту та сподівається прихильного вирішення нашої справи.

Адв. **д-р Долинський** промовляв як батько дітей, які ходять до ужгородської ґімназії; оповідає зборам свій біль та образу, що їх зазнає через те, що дітей його калічать у школі вчителі-неуки, вживаючи таких фраз, як „мій кобила"; тож нема дива, що діти виходять із школи без належного знання. Він зазначив, що така неприхильна нам меншість, як жиди, дістають навіть ґімназії з викладовою мовою гебрайською, що школи у своїй мові дістають навіть цигани, але нам, українцям, у цих правах роблять найріжнородніші перешкоди. Обговоривши справу як правник з погляду істнуючих законів, жалував, що при владі нема одної сильної людини, яка, побачивши правду, стукнула би кулаком у Празі і не допустила би до шкідливих нам махінацій ріжних партійних політикаців.

Федір Ревай дуже слушно зазначив, що наше добре серце і поблажливість переходить іноді нормальні межі. Ми часто прощаємо тим, які на це ніколи не заслужили, як це було із недавнім краєвим інспектором шкіл Вондрачком, що десять літ русифікував і нищив наше шкільництво, а відїзджаючи прийшов між нас на учительський зїзд, замісць чеського слова „школьстві" сказав „шкільництво" і ми за це вже всі плескали йому замісць висловити йому нашу погорду і ненависть за діла, які ніколи не прощаються. Багато винні ми самі, що не даємо своїй дитині відповідного національного виховання вже дома, бо коли би наша дитина це виховання мала, то не далаб собі відібрати граматику рідної мови і не взялаб замісць неї якихось русотяпських листків. Кацапня і дехто з інших наших ворогів кричить, що український народній рух на Підкарпатті ширять українські емігранти і жадають викинення їх із ЧСР, як ворохобників спокійного співжиття. Але ми сміливо скажемо їм, що наше національне відродження ведемо ми самі, а тим українським емігрантам, які нам у цьому допомогли — честь і слава; вони у нас мають право почуватися, як на своїй рідній землі, в кожнім разі більше, як ті чужинці, які прийшли до нас Бог зна звідки і не хотячи нам нічого дати, хотіли би від нас брати не лише наші матеріяльні скарби, але навіть скарби духові.

О. Волошин: „Чехи заявляють, що вони хотять бути демократами і через те мусять льояльно ставитись до обох чи більше істнуючих у нас народніх напрямків, кажучи, що природніше само накінець переможе. Але є це велика хитрість, а головно нещирість, бо коли таке саме робили з чехами німці (Морава — моравяки, Шлеськ — шлезаки) то чехи проти того рішуче протестували. Коли в 1929 році була у міністерстві анкета у справі середніх шкіл і я представив дійсний стан мовної справи наших шкіл, то всі референти не лише дивувалися можливости істнування такого хаосу у школах в якімнебудь закутку Европи, але і щиро сміялися, кажучи, що якщо наші діти це витримують, то вони очевидно є найздібнішими дітьми на світі, які можуть учитися уже з першої кляси народньої школи у трьох викладових мовах..."

Учитель Вайда закликав, щоб ми не терпіли між собою тих, які з нами говорять по українськи і навіть виступають як патріоти, а вдома між собою і навіть до дітей говорять по мадярськи.

Гнат Василь, селянин з Гаті, пригадав, що мадяри голосили цілому світові, що нас „уже нема, але ми, як казав наш Шевченко, добре знаємо, „хто ми і чиї ми діти". Промовець вірить у те, що в боротьбі за наші права і Бог нам поможе.

Іван Ігнатко, селянин з Білок, сказав, що пора нам не оглядатись на деяких наших панів, які є московськими підлизнями і будапештенська грязь, а сильною рукою взятися за нашу народню справу; тоді всі зрадники-москвофіли згинуть, наче роса на сонці.

О. Желтвай навів з будапештенського журналу „Голос нашої доби" погляд одного видатного мадярського вченого про те, що „якщо підкарпатський нарід стане свідомим українським народом, то тоді ми (мадяри) Підкарпаття раз на все стратили..." Ось чому, додав о. Желтвай, мадярони наділи на себе русскую маску і всі стали русофілами.

Андрій Ворон домагався усунути всіх тих учителів із наших шкіл, які не знають нашої мови, та перевірити це, де треба, на спеціяльних суворих іспитах.

Д-р Бандусяк з огірченням стверджує, що чотирнацять років ми заявляємо свою льояльність до ЧСР, і чотирнацять років ми протестуємо проти русифікації, але її ведуть і дальше, щоб здержати наш розвій, прикриваючи це все демократичним плащиком. І на знак нашого обурення пропонує не лише запротестувати перед владою, але заявити наше недовіря міністрові шкільництва Франке. (Комісар поліції не дозволяє промовцеві цього продовжувати і голова зборів втихомирює промовця).

Василь Щадей з Нижнього Студеного заявляє зборам, що тисячі верховинців із далекої Воловщини уповажнили його, щоб він в їх імені в столиці краю запротестував проти русифікації нашого народу при помочі ріжних московських підручників і заявляє, що вся Верховина буде боротися проти московщини з відвагою верховинців разом з іншими околицями Підкарпаття.

Василь Клемпуш, селянський представник Гуцульщини, каже, що ми маємо три справи, що їх мусимо боронити: це українська мова, українська національна назва, український прапор. Він вказав, що добре пізнав наших ворогів і противників, які радше готові відписати нам усі податки, ніж погодитися, щоб ми назвали себе українцями. Одначе ми із свого не сміємо попустити навіть одного слова.

Іван Ґрига (член делеґації, що прилучувала Підкарпаття до ЧСР) пригадує зборам, що він сам особисто говорив свого часу з президентом Масариком, і през. Масарик виразно й рішуче сказав, що нам належиться наша школа з нашою народньою викладовою мовою. Тому за неї мусимо сміло боротися — аж до перемоги!

Інсп. Пазуханич сказав з огірченням, що дирекції наших учительських семинарій ідуть за протекційною системою, приймаючи синів і доньок ріжних мадяронів, головно священиків, які мадяронами і залишаються надалі, розмовляючи пізніше вже як учителі між собою по мадярськи. Тож треба приймати в першу чергу наших селянських синів і творити нову інтеліґенцію.

Іван Яремчук теж висловлює міністрові Франке недовіря, але комісар поліції не дає йому говорити.

Представник села **Куштина** взиває, боротися не лиш проти русофільства, але також проти третього напряму, т. зв. русинізму, яким хотять стримати наш природній національний розвиток.

Голова читальні з **Нового Давидкова** представив зборам жалюгідний стан: наші діти на селі сваряться і бються між собою, закидуючи одне одному, що не вміє говорити, бо один учитель вчить так, а другий цілком інакше, кажучи, що той другий учитель не вміє.

Селянин **Миханець**, представник тячівської округи, вказує на те, що хто хоче знищити нарід, той відбирає йому віру і його мову. Але ми присягаємо, що ми побєм усіх наших протинародніх ворогів.

Д-р Михайло Бращайко зазначив іще, що москвофіли в 1922 році вихвалювалися, що швидко знищать нас, українців, бо нас є лише

СТЕФАН ФЕДІВ

вислуж. дир. гімн.

помер 21. VI. ц. р.

Похорон 23. VI. в 4. год. попол. в крипти Вірменської Архикатедри.

кількох: Волошин, Бращайки, Ревай і ще пару, з якими вони легко збиралися дати собі раду. Але нині вони вже самі бачать, що нас уже є не сотки і тисячі, але сотки тисяч, які черпають свою силу в боротьбі за свої права з нашої Української Землі, з великої і сильної культури усього українського народу. Швидко вже настане той час, коли наша сила зросте в таку велику, що ми зметемо всіх ворогів нашого національного відродження і гордо понесемо прапор нашої національної свідомости. Краща будучність — перед нами!

Крім згаданих промовців говорило ще чимало, яких тут за недостачею місця не подаємо.

На кінці зборів, в яких взяло участь понад 1500 осіб зі 175 місцевостей, ухвалили відповідні резолюції, де не лише запротестували проти русифікації наших шкіл при помочі московських підручників, але зажадали завести у всіх наших школах одноцільний фонетичний правопис і т. д. Ці резолюції ухвалено переслати спеціяльними делеґаціями ґубернаторові Підкарпаття К. Грабарові, всім краєвим урядам (шкільним і політичним), а передовсім міністерству шкільництва, як теж президентові держави д-рові Е. Бенешові і б. президентові Масарикові. Зібрані розійшлися в незвичайно піднесеному настрою із співом гимну підкарпатських русинів („Я русин був“..), „Ще не вмерла“ та інших національних пісень, щоб розїхавшись по всьому Підкарпатті, понести дальше збірний голос протесту.

К-кт.

Від Редакції: Цей пізавий допис дістали ми в зелесвяточну суботу, одначе через навал матеріялу містимо його щойно нині.

Намагаються зліквідувати американський страйк.

Президент Рузвельт на прохання арбітражного комітету, що займається ліквідацією страйку у сталевому промислі, попросив директорів сталевих фабрик у Джанставні, щоби вони нині не отвирали своїх фабрик.

Голови сталевих фірм рішуче відмовилися від переговорів з предсідником комітету промислової організації (центральна робітнича організація) Левісом.

Дівочий педаґоґічний ліцей у Львові.

Довідуємося, що Міністерство Освіти зарядило в останніх днях відкриття **жіночого педагогічного лiцею у Львові при вул. Охоронок.** Це незвичайно важне для абсольвенток теперішніх 4-літніх гімназій, тимбільше, що, як досі, мав бути тільки один жіночий ліцей у Стрию. Абсольвентки наших 4-літніх гімназій повинні з цього скористати.

Пригадуємо, що наука в цьому ліцеї триватиме 3 роки і що є велика правдоподібність одержання посади після покінчення цього ліцею.

Одначе довідуємося, що **дворічна педагогія у Львові,** до якої мають право вступати абсольвенти даєньої 8-ої кляси гімназії, матиме **тільки мужеські відділи.**

Всі досі внесені прохання дівчат Кураторія зверне. Щодо українських відділів педагогії та ліцею довідуємося, що ця справа ще не вирішена. Покищо шкільна влада приймає прохання на педагогію і поляків і українців. Пригадуємо, що прохання треба вносити просто до Кураторії, бо справа управи педагогії ще не вирішена.

Уряд Блюма упав, радикал Шотан - новим премієром.

Конфлікт між французьким урядом і сенатом довів до рішучої розгривки. В суботу вечором сенат відкинув 188-ма голосами проти 52-ох урядовий законопроект про фінансові повновласти та ухвалив 238-ма голосами проти 52-ох власний законопроект, що обмежує повновласти для уряду до боротьби з валютовою спекуляцією.

Цілу неділю йшли наради сенату та сенатської фінансової комісії над компромісовим сформулуванням тексту законопроекту, але до згоди не дійшло. З огляду на те Блюм скликав попередньої ночі на засідання ради міністрів представників партії „людового фронту“. По нараді з міністрами Блюм заявив, що негайно піде до президента держави зложити димісію уряду.

Журналістам Блюм вияснив причини димісії. Він висловив подяку більшости парляменту і прихильникам уряду в сенаті й візвав своїх політичних прихильників до повного спокою.

У президента республики явився Блюм разом з усіми міністрами. Президент приняв димісію й доручив Блюмові тимчасово виконувати обовязки премієра.

Президент республики візвав Каміля Шотана, відомого радикального діяча й доручив йому утворити новий кабінет. Шотан прийняв цю місію і негайно почав з представниками партій дотеперішньої більшости переговори.

ЗАВОРУШЕННЯ В ПАРИЖІ.

У паризькому Люнапарку відбулося соціялістичне віче, опісля 3.000 вічевиків вирушило маніфестаційним походом до міста. На алеї Великої Армії дійшло до сутички з поліцією, яка намагалася розігнати маніфестантів, які знову зібралися на площі Зорі та помашерували на Елізейські Поля. **Щойно там розігнала їх поліція.** Коло півночі привернено спокій.

Маніфестаційні зїзди у Варшаві і на Шлеську.

ПЕРЕД УСТІЙНЕННЯМ ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНІЇ „ОЗН“ СУПРОТИ МОЛОДІ.

В неділю 20. ц. м. відбувся у Варшаві конгрес „Центрального Звйонзку Млодей Всі“ при участи 3.000 сільської молоді з цілої Польщі, між якою була теж збаламучена наша молодь з північно-західних земель і з Лемківщини.

На конґрес приїхав марш. Сьміґли-Ридз, якого витали оваційно прем. Славой-Складковський з членами уряду і присяні. По польовім богослуженні і проповіді кс. Маверсберґер посвятив прапор, якого хресними батьками був марш. Сьміґли-Ридз та А. Ксенжопольська, голова організації „кул господинь вейскіх“. Після того марш. Сьміґли-Ридз виголосив коротку промову і передав прапор голові „Звйонзку Млодей Всі“ Ґератові, який прирік на цей прапор, що „буде працювати для Польщі підчас миру і війни“. З черги голова Ґерат виголосив промову і відчитав ідеольоґічну заяву „Звйонзку Млодей Всі“, що покривається з програмою „Обозу Зєдночення Народовеґо“. В 4. статті цієї заяви говориться про відношення „Звйонзку Млодей Всі“ до національних меншин і тому подаємо буквальний переклад: „Осуджуючи всякі брутальні насильства, що викривлюють душу польського народу, стверджуємо, що в перелюдненій Польщі еміґрація мусить охопити передовсім жидівську масу, як елемент чужий польському народові і шкідливий для господарського життя Польщі. Змагаємо до братерства зі славянськими меншинами Польщі, спертого на основах патріотичної селянської ідеольоґії. Цілу внутрішню енерґію спрямовуємо на національно мішаних теренах на піднесення культури і цивілізації та вирівнання рівня з західними і центральними землями Поль-

ЕВГЕН ГЕЛТОЙ. 8

СПАДЩИНА.

— Але яка небезпека! Тільки не переборщувати! — сказав стрийко Бенні з вимушеною усмішкою. — З доктором порахуюсь, коли дійде до того.

— До того моглоб дійти?

— Людина ніколи не знає, нащо такий „хлоп“ здатний.

— Вибачте, дорогий стрийку, ви не були до мене цілковито щирі. Крім того, що ви мені сказали і доктор Морріс, мусить ще щось бути, певно щось є, що вас разом вяже. Відчуваю, що ви мені не показали найважнішого та найсильнішого колісцяти вашого приятельського ланцюга.

Стрийко Бенні глибоко зідхнув. Можливо ще відтягувався сказати мені, яке це колісце, але вже не заперечував. А коли я далі настоював на своїм, тоді він наче в гарячці все виявив.

— Я находжусь у руках злодіїв — гірко сказав. — Тільки писнути, а я — жебрак! Тільки шепнути, а я — небіщик! Так далеко сягають їх руки!

— Їхні руки?

— Тихше! Вже на кораблі я це замітив. Були три. Індійці. Можливо, що на свою руку переслідували мене, але дуже легко може бути, що доктор Морріс заняв їх на те, щоб мене з очей не спускали.

— Але чому-ж?

— Чому? Причина — це діяманти, яких домагаються, бо більшість з них походить з Індії, з тамошніх паґод, манастирів та скарбниць раджів... з ними взялиб теж інші. Але в Гамбурґу пощастилося мені зануздати їх так, що вони згубили мій слід, коли доктор Морріс не зрадить їм, де я здержуюсь — — —

— Але-ж прецінь доктор Морріс також багато причинився при здобуванні цих діямантів.

— Ну, так, але чи він на це глядить? Взагалі ні. Злодюга дуже радо хотів би заволодіти моїми діямантами, моїми чудовими, дорогоцінними діямантами, яким способом і за яку ціну, — це для нього все одно.

Стрийко Бенні трохи не плакав.

— Чому-ж не помиритесь з ним, стрийку Бенні? — питався я. — Маєте їх прецінь досить, киньте йому кілька і будете мати святий спокій.

— А що ви? Щоб я вас стратив?

— Не журіться за нас!

Трохи не вирвалось мені з уст, що ця спадщина не може принести нам благословенства і що на мою думку ми не сміємо приняти цієї спадщини. Але я не хотів його образити, тому я вкусився в язик.

— Ти думаєш, — почав стрийко, — що доктор Морріс вдоволиться кількома кусниками? Він хоче всі двацять і не перестане, поки..., але я не боюся. Не дістане ані одного діяманту. Я дав йому чесно його частину. Трицять років я старався роздобути діяманти, а тепер я мав би дозволити вирвати собі їх? Скоріше згину!

І стрийко тепер весело засміявся. Але ввечір начеб стрінувся з німим Іваном, сидів на плетеній канапі заглиблений у думках.

По півгодинній упертій мовчанці якесь рішення надало нагло стрийковим рисам обличчя твердий вираз. Погладив Джіммі і скорішe усміхаючись, ніж спочутливо, пробурмотів: — Ця собака хвора, дуже хвора. Думаю, що довго жити не буде.

Потім свиснув на неї та коротко сказавши „добраніч“, відійшов із Джіммі до своєї кімнати.

Слова стрийка, що собака хвора, зробили мені величезну несподіванку. Стрийко знав так само добре як і я, що собаці нічого не бракує. Я пригадав собі Джессі, фокстерієра, якого стрийко того вечора, коли приїхав, з жорстокою холоднокровністю застрілив. Тепер блиснуло мені в голові, що мабуть обидва пси в цій пригоді грають якусь ролю. Певне було, що між доктором Моррісом, діямантами та псами був якийсь звязок. Але який?

Довкола було тихо як у церкві. І вікно в кімнаті стрийка Бенні було темне, в домі всі спали, тільки я ще не спав увесь зворушений. Накінець моє зворушення дійшло до такого ступня, що я схопився, побіг до воріт, отворив їх і виглянув на вулицю. Там було як у могилі, за плотом ні живої душі. Але в місячнім світлі в далечіні здавалось мені, що по стежечках пробігають якісь тіні. Все тривало хвилину, потім тіні зникли, і я вже нічого не бачив.

Зрозуміло, що від цього моє зворушення ще більше зросло. В тій хвилині я пригадав собі те, що стрийко Бенні сказав мені про трьох індійців: про переслідувачів, яким з очей зникнув у Гамбурґу. А колиб це вони були?!

(Далі буде).

щі. Означуючи своє відношення до релігії чергова стаття підкреслює, що „Звйонзек" ставиться до релігії з найбільшою пошаною з тим застереженням, щоби віроісповідні союзи не мішалися до політичного організування громадянства. Зно ву індивідуальну власність при можливо повній, пляновій організації продукції і виміни та збереження кооперативних форм признано основою господарського відродження села, яке запевнить обронність і великодержавницький розвиток Польщі.

Слід згадати, що на конгресі виступав з привітом від селянської румунської молоді п. Анджелеску. По дефіляді перед марш. Сьміглим-Ридзом учасники конгресу пішли з мокотівського поля вулицями Варшави до могили невідомого вояка, а після того до Бельведеру, де склали вінки. Вечором відбувся у салі Великого Театру попис танців і концерт пісень.

Одночасно в Пекарах на Шлеську відбулися великі манифестації у 15-ті роковини вмашерування польського війська на Шлеськ та обєднання цієї найважнішої для господарського розвитку землі з Польщею по 600 літнім розєдананні і неволі. Полеве богослуження відправив і виголосив проповідь полевий епископ Гавліна. Опісля посвятив копець освободження на памятку обєднання Шлеська з Польщею. З черги виголосив промову шлеський воєвода д-р Гражинський і віцепрем. Квятковський. На святі не було лише головного організатора повстання та довголітнього провідника на Шлеську Корфантого.

Незалежно від того відбулися у кількох містах у Галичині і корінній Польщі організаційні зізди ОЗН та великий зізд сільського сектора ОЗН у Торуні, де провідник цього сектора сен. ген. Галіца виголосив велику програмову промову.

Одночасно кружляють поголоски, що промова полк. Коца до радіо у вівторок 22. ц. м. кине світло на нові потягнення ОЗН супроти академічної молоді, яку мають зорганізувати в окремій організації під назвою „Звйонзек Млодей Польскі" Тому то уступив зі становища шефа пропаганди ОЗН полк. Рудніцький зі своїм заступником ред. Джевецьким. На місце цього останнього прийде мабуть прок. Тадей Женьчиковський.

Величаві зеленосвяточні поминки у Львові і в краю.

Як кожного року, так теж і цього українці Львова в обох днях Зелених Свят віддали поклін памяті Тих, що не жалували життя й поклали його на жертівнику Батьківщини.

Першого дня Зелених Свят відбувся похід на Янівський цвинтар. У поході взяли участь процесії всіх міських і підміських церков під проводом своїх священиків. Всі процесії злучилися на Янівській вулиці разом. У поході йшли поодинокі львівські товариства й установи, студентство, „Молода Громада" та непроглядні маси народу. Вінці складали делегації окремо на цвинтарі, або несли їх у поодиноких процесіях.

Похід першого дня отвирала процесія церкви св. Пятниць, за нею йшли процесії церков: знесінської, замарстинівської (каплиці), оо. Василіян і Преображенської. За процесією цієї церкви йшло т-во „Зоря", „Воля", „Сила", хор „Бандурист", відтак процесії церкви Успення, св. Петра і Павла, церкви при вул. Зибликевича, св. Юра, Міщанське Братство, хор богословів, українське студентство, „Молода Громада" і маси народу.

На цвинтарі панахиду в асисті багатьох священиків відправив о. пралат Леонтій Куницький. Відповідну до хвилини проповідь виголосив о. Іван Клюс. Підчас панахиди співав хор питомців і „Бандурист" під проводом дир. Плешкевича. Після панахиди всі присутні відмовили спільно тричі „Отче Наш" і „Богородице Діво".

Похід на Личаківський цвинтар відбувся в понеділок у подібному порядку. Треба підкреслити, що в обох днях панував взірцевий лад і порядок, що його вдержували окремі впорядчики. Всі учасники походу у числі понад 10.000 ішли здисципліновано чвірками.

На Личакові перед цвинтариком українських поляглих відправив панахиду також о. пралат Леонтій Куницький. Палку патріотичну проповідь виголосив о. Осип Годунько. Після великої панахиди відбулися також панахиди на могилі Маркіяна Шашкевича, Володимира Барвінського, Івана Франка, Адама Коцка, Омеляна Огоновського, о. Теодозія Лежогубського, Іллі Кокорудза, Ол. Новаківського й інших.

У панахидах біля могил поляглих узяв участь ген. Тарнавський, през. д-р Кость Левицький та багато наших чільних громадян. У загальному в обох днях перейшло через оба львівські цвинтарі кількадесять тисяч українців.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ В СТАНИСЛАВОВІ.

Цьогорічні зеленосвяточні поминки зачались, як щороку, панахидою в суботу вечором у катедрі. З приємністю треба зазначити, що такої панахиди вже давно не було: кільканацятьох священиків, битком набита катедра — переконували кожного, що культ Героїв стоїть дуже високо в нашому місті. Проповідь на панахиді виголосив о. І. Горняткевич. Співав муж. хор „Думка".

В неділю в год. 12. в салі „Сокола" відбулася святочна академія в честь Незнаного Стрільця. На програму зложилися дві пісні у виконанні муж. хору „Думка" („Народнім лицарям" і „Коли Ви вмірали"), промова д-ра Чорненка та інсценізація „Останні" у виконанні драм. гуртка „Сфінкс". Саля „Сокола" була переповнена, багато осіб мусіло зпід „Сокола" відійти, бо вже місця не було. Академія зробила помітне вражіння, особливо врочиста була хвилина мовчанки, підчас якої лиця всіх зраджували, що кожний у тому моменті перенісся в 1918. роки.

Кульмінаційною точкою врочистостей, як щороку, був похід зпід катедри на міський цвинтар. Того дня Станиславів уже зранку був під вражінням походу. Вози з селянами, піші з вінками раненько почали зіздитись до міста. В год. 14. коло катедри була вже багатотисячна маса. Похід зачався в год. 14.45, останні зпід катедри вирушили в год. 16.35. Похід супроводжало численно зібране духвенство з о. шамб. Луциком та о. сен. Р. Лободичем на чолі. Не забракло процесій з усіх церков. Підчас походу пригравали три дуті орхестри та співали три мужеські хори (Вовчинець, Черніїв і „Думка"). Вінків цього року було 341. Учасників походу нарахували ми до 10 тисяч, а коли взяти під увагу, що маси міського, як і селянського населення приглядались йому чи то йшли хідником (чому не в зорганізованих рядах?!), то сміливо можна сказати, що в святі взяло участь кільканацять тисяч осіб. На цвинтарі виголосив високопатріотичну проповідь о. кан. Р. Лободич, підчас якої якісь червоні типи хотіли спровокувати авантуру. Одначе на місці була поліція і тому провокація скінчилась без масакри тих большевицьких наймитів. Панахиду на цвинтарі співав знову муж. хор „Думка". Хор відспівав теж дві стрілецькі пісні, а „Зоря" відіграла жалібні пісні й на закінчення національний гимн.

Цьогорічний похід дав ще один доказ, що українське свідоме громадянство Станиславівщини з належною пошаною й пієтизмом святкує память найкращих Синів Народу. **Б. Л.**

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНИЙ ОБХІД У КОЛОМИЇ.

В неділю 20. ц. м. в год. 12. вполудне відбулася в „Манастирку" торжественна Служба Божа за Поляглих та в намірениі українського народу. Пів години пізніше відправлено, як щорічно, торжественну панахиду. В понеділок 21. червня ц. р., не зважаючи на зливу, перейшов довжезний похід на гр.-кат. цвинтар. Там відбулася торжественна відправа, що при світлі лискавиць, гуку громів та в потоках зливного дощу мала в собі щось цілком незвичайне та символічне. Під хрестом героїв зложено вінці і цвіти.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНИЙ ОБХІД У СТРИЮ.

Зеленосвяточні поминки відбулися у Стрию величаво. Першого дня вирушили на цвинтар процесії з обох стрийських церков з усім місцевим духовенством та маси селян, що зійшлись і зіхались з повіту. У поході несли коло 120 вінків з міста та з околиці, дальше йшло чвірками стрийське та доокличне громадянство. Не зважаючи на дуже велику скількість учасників похід відбувся у взірцевому порядку. Пригравала сокільська орхестра. Над стрілецькими могилами завідатель міської парохії о. сов. Гаврилишин виголосив прегарну промову.

Міжнародній Конґрес Христа-Царя в Познані.

Пятий з черги міжнародній Конґрес Христа-Царя з припоручення св. Отця відбудеться в Познані у днях 25.—29. червня ц. р. На цей Конґрес, що йде під гаслом боротьби з безбожництвом, звернені сьогодні очі цілого католицького світа. По двох останніх енцикліках св. Отця про комунізм і гітлеризм доцільність його ясна.

Безбожництво змагається і в багатьох випадках зискує цей ворожий правдивій культурі й добру людства рух державну санкцію. Тоді він стає страшний, маючи змогу систематичного ділання в рямах орґанізації.

В природі людській лежить потреба віри в абсолютне добро; коли буде знищена правдива реліґія, мусить її місце заняти ідолопоклонство. Чи це буде пролетаріят, чи раса — все буде виступати як міра вартостей, як правда, яка не стерпить побіч себе ніякої іншої правди. Звідси завзята боротьба комунізму і гітлеризму з кожною реліґією, передовсім з християнсько-католицькою.

Конґрес цей припадає на часи найбільшого насилення большевицької пропґанди, на часи скріплених погров Комінтерну, коли секретар Комінтерну Димітров і вожд совітських безбожників Ярославський заповіли, що небавом вогонь знищить церкви цілого світа. Щоб дати безбожницькій пропаґанді гідну відповідь, цьогорічний Конґрес має своєю величавістю перевищити всі дотеперішні міжнародні Конґреси, має бути великою міжнародньою манифестацією в честь Христа-Царя.

Конґрес буде присвячений дослідам джерел і причин пропаґанди у світі безбожницького руху, опрацюванню метод і програми протиділання цьому рухові. На закінчення Конґресу буде велика міжнародня манifестація для віддання чести Христу-Цареві.

Конґрес заповідається величаво. З ріжних країв прибуде понад 80 епископів і численні паломництва. На закінчення Конґресу в днях 28. і 29. ц. м. відбудеться 17-ий католицький загальний зізд, присвячений нарадам боротьби з безбожництвом і реалізації Христового Царства.

В нарадах міжнародного Конґресу возьмуть участь представники всіх дієцезальних Інститутів Католицької Акції та інтеліґенція цілої Польщі. На цім Конґресі не буде бракувати й українського представництва. Не зважаючи на труднощі, які стрічаємо на цій дорові, повинні в нім взяти участь представники українського духовенства й української інтеліґенції. Найперше тому, щоб разом з представниками усього католицького світа віддати честь Христу-Цареві, якого культ у гр.-катол. Церкві такий давній, як літурґія Церкви. А по друге з огляду на те, що цьогорічний Конґрес присвячений дослідам боротьби з безбожництвом, з тою найбільшою язвою наших часів, яка найтяжче діткнула український нарід знищенням його культурних надбань, реліґійних і національних цінностей та загрожує не тільки розвиткові, але й самому істнуванню української нації. Тому приявність українського представництва, як членів Христової Церкви й Української Нації, конечна й обовязкова, особливо там, де чільні представники катол. світа радитимуть над тим, як боротися з безбожництвом. Не сміє бракувати українського представництва там, де бють дзвони на трівогу, де католицький світ мобілізує свої сили до рішучої розправи з большевицьким рухом, найгрізнішим ворогом нашої Церкви і Нації.

Е. Тишинська.

•

1) Карту вступу на Конґрес за ціну 10 зол. і залізничу індивідуальну знижку можна набути в Начальнім Інституті Католицької Акції в Познані (Познань, Алеї Марцінковського 22), як теж у відділах „Орбісу". Кватири для приїзджих на Конґрес запевнені і масові (в школах) і індивідуальні у приватних домах. Ціна індивідуальних кватир устійнена: одноособові від 2—4 зол., двоособові від 3—3.50 зол.

—o—

Сенат приняв новелю про високі школи.

Минулого понеділка сенат приняв новелю до закону про високі школи з усіми поправками комісії. Замикаючи засідання марш. Пристор підкреслив, що сенат полагодив усі законопроєкти, що їх дістав зі сойму.

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Недокладна королівська адреса

ПРИЧИНОЮ БАГАТСТВА.

Льондонські королівські паради звернули увагу цілого світа на Англію і її монарха, короля Юрія VI. З усіх сторін напливали гратуляційні телеграми, що на деякі з них ще й досі королівська канцелярія висилає письменні подяки.

Серед цілої маси найріжнороднійших телеграм опинилось також і привітне письмо Теодора Євтіча з Коцали в Югославії. Молодий хлопчина так захопився описом коронаційних парад, що про їх підготову начитався він по часописах, що вислав також привіт до англійського короля. Одначе через поспіх заадресував він мильно коперту, а саме: „Його королівська Величність Юрій IV, король Великої Британії, цісар Індії та володар заморських домінїй".

Так заадресований лист счинив чимало клопоту льондонській почті. Англійські почтові урядовці славні з точного й совісного виконування своїх обовязків ломили собі голову, кому доставити лист. Лист мандрував з одного уряду до другого. В кожнім почтовім уряді прибивали на коперті відповідні печатки, найчастіше печатку „адресат невідомий". По двох тижнях такої мандрівки лист вернувся до надавця.

Засумований хлопець написав негайно нову телеграму в якій оправдувався зі спізнення і подав уже докладну адресу короля Юрія VI. Одначе сум молодого Євтіча не тривав довго, бо зголосився до нього одного дня філятеліст Мартен, який за оригінальну й цінну коперту прикрашену 15 печатками заплатив 22.000 динарів.

Як повідомляє югословянська преса, американський філятелістичний клюб веде вже листування у справі відкупна цієї памяткової коперти.

—o—

Наслідник Джін Гарльов.

Невадійна і передчасна смерть славної фільмової зірки Джін Гарльов перервала праці над фільмою „Саратога" що в ній покійна зірка грала головну ролю. Фірма, яка цю фільму накручує видала вже на неї величезні гроші.

Знимки „Саратоги" доведені майже до кінця, одначе залишилось до викінчення ще кілька важних кінцевих сцен з яких повинна була виступати героїня. Найрадикальнішим засобом булоб почати накручування фільми від початку з іншою артисткою. Та при тім підприємство стратилоб на тім 10 міліонів франків вложених у цю фільму. Щоб ратувати фільму і гроші, дирекція фірми рішила віддати виконання останніх сцен артистці Риті Джонсон, незвичайно подібній із лиця й постави до покійної зірки Джін Гарльов. Фірма не хоче обманювати глядачів і тому, коли Джін Гарльов появиться на екрані в останній сцені зробленій при її участи, Ляйонель Барімор скаже кілька слів, і пояснить, що з причини смерти артистки, останні сцени доґрала інша артистка.

Така поведінка не має ще прецеденсу в історії фільми і тому теж покищо дирекція вагається.

Американські часописи подають описи похоронів Джін Гарльов.

Її поховали по обряді „крістіян саянс" релігійної секти незвичайно поширеної в Америці, до якої покійна належала.

Джанет Мекдональд і Нельсон Едді співали арії з фільмів, що їх покійна найбільше любила. Тіла Джін Гарльов не спалили, як спершу часописи повідомляли.

Ще один американський рекорд.

Нюйорський розводовий суд побив перед кількома тижнями рекорд швидкости у полагодженні розводових справ. За час 8-годинного урядування розглянув суд і позитивно вирішив 60 розводових справ. Переведені процеси виказали, що тільки в 8. випадках вина була по стороні мужів.

Одночасно повідомляють із Джонстави про ще один, цим разом справді гарний рекорд. Підчас заворушень, які вибухли в цьому місці на терені сталевих заведень Бетліма не стало поліційних сил, які моглиб виконувати службу в місті і регулювати вуличний рух. Цілий міський відділ поліції був занятий успокоюванням юрби та припинюванням заворушень під згаданою фабрикою. Цілу ситуацію зрозумів один емеритований поліціянт, який видячи неляд у місті, одягнувся у свій поліційний однострій і пішов до служби.

Від год. 9. рано до год. 9. вечором виконував службу на перехресті вулиць з цілою справністю і молодечою енергією кермував вуличним рухом. Про службу 58-літнього емерита говорило на другий день ціле місто. Поліц. команда удекорувала старого емерита спеціяльною відзнакою за вірну службу.

Амулет у 28 мовах.

Студенти американського університету Гарварда приготовлюють з нагоди вінчання сина президента Рузвельта оригінальний дарунок. Знаючи добре замилування молодого Рузвельта до оригінальности, студенти рішили подарувати йому амулет щастя.

Одному індіянинові різьбареві доручили вирізати з дерева гарний амулет. Цей амулет, який мав вид серця, матиме тільки один напис: „любов".

Найцікавіше те, що цей напис буде вирізьблений у 23 мовах. Індійський різьбар дістав доручення вирізьбити його в ріжних формах і барвах.

Плавник замісць морської ліхтарні.

Англійський часопис „Дейлі Мейль" подає революційний опис застосування плавника (бої) замісць морських ліхтарень. Студент ліверпульської політехніки 24-літній Едвард Берон винайшов по довгих і важких експериментах плавника-бою, яка на пошим морі заступає знаменито морську ліхтарню і одночасно є показником для трансокеанічних каблів.

Конструкція нового ідеального плавника проста, бо складається з кількох електричних батерій і кільканадцять плиток спеціяльного металю, до яких впадає крізь окремі отвори денне світло. Під впливом денного світла плитки корчаться і тоді гасне автоматично запальна жарівка. В ночі, коли скрізь темно, плитки таємничого металю розширюються і тоді запалюються сильним ясним світлом жарівки приміщені на вершку плавника-бої.

Молодий винахідник веде тепер переговори з технічною управою одної фабричної лябораторії, яка імовірно закупить патент на продукцію нового типу морського плавника-бої.

Винахід молодого студента має — на думку авторитетних наукових кол — усі дані до найкращого успіху.

ОРИГІНАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ.

У Кремоні відбувся оригінальний концерт, 50 солістів скрипаків грало в оркестральній дружині на славних скрипках Страдіварія і Гарнері, випозичених з міжнародньої вистави музичних інструментів у Кремоні.

Концерт викликав правдиве захоплення публики. Негайно після концерту дорогоцінні інструменти вернулись знову до виставових габлоток.

ЯЙЦЯ З ПЕРЕД МІЛІОНА ЛІТ.

Наукова експедиція, яка вела в Китаю досліди, натрапила підчас розкопів у землі на скамянілі струсині яйця довгі на 15 цм. Шкаралупа яйця груба на 3 мм. Яйце знайшли в геольогічних зложах, які находяться з перед міліона літ. Вчені кажуть, що ці яйця походять від породи струсів сильно більших від струсів що тепер живуть.

РЕФОРМИ У ГОЛІВУДІ.

Диктатор голівудської кінематографії Хез зладив спис 10 тисяч фільмових діячів, які мають право домагатись, щоб їх імена появлялися на екрані. Всі вони творять провідну, так сказатиб, аристократичну верству фільмової столиці. Завданням цього спису є чистка Голівуду від ріжних підозрілих авантурників та аферистів, від яких там аж роїться. Хез завів ще одну революційну реформу: ніхто із записаних на листу 10 тисяч, не може довше залишатися в одній фірмі, як один рік, щоб таким чином зменшити конкуренцію між великими фірмами.

—o—

НАЙКРАЩИЙ МОТОР.

Таким найкращим мотором є людське серце. Хоч вага цього малого мотору не більша як 30 грамів — цей моторок працює безупину 70—80 літ. Видайність його праці справді незвичайна, бо серце корчиться 60—80 разів на мінуту, що дає 100.000 рухів на день і 40 міліонів на рік. За 70 літ життя б'ється серце 3 міліярди разів. За кожним рухом серце витискає одну десяту літри крови, що дає 7 л. на мінуту, 420 на годину, 10.000 літрів денно, 3,5 міл. л. за рік і 250 міл. літрів за 70 літ життя.

370.000 ФРАНКІВ ЗА ОБРАЗ.

На ліцитації в готелі Друта в Парижі найвищу ціну здобув образ „Молода жінка при фортепіяні". Твір славного французького імпресіоніста Реноара продали за 370.000 фр.

МІЖНАРОДНІЙ ФІЛЬМОВИЙ КОНҐРЕС.

У половині липня ц. р. відбудеться в Парижі міжнародній фільмовий конґрес. Темою нарад конґресу будуть питання звязані з популяризацією звукової фільми серед сільського населення. Досвід виказав, що фільма є незвичайно рідким явищем по селах. Коли фільмовим фірмам вдалось би завоювати для фільми села, тоді збільшилась би сильно фільмова продукція.

Покликана перед двома роками на берлінськім міжнароднім конґресі Фільмова Палата пропагує теж сильно справу кольорових фільм і фільм з гуманітарною тенденцією.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ОПРАВДАВСЯ.

На великій гостині у п-ства Бербеничків п-і Огірочок сварить на чоловіка:

— Петре, бійся Бога, що ти робиш? Уже четвертий раз вертаєшся з буфету з повним тарелем. Що ті люди собі подумають про тебе.

— Заспокійся, моя кохана — відповідає чоловік — Я говорив за кожним разом, що беру для тебе.

НЕПОРОЗУМІННЯ.

— Кілько людей працює у вашому бюрі?
— Шість, крім начальника.
— Він нічого не робить?

Останні вісти.

НАД ДНІСТРОМ.

Совітські літаки обстрілювали в околиці Тирасполя румунський літак, яким летів директор двох румунських часописів, голова ліги рум. летунів Керсін. Одна куля продіравила збірник бензини, так що літак лише з трудом причалив.

—o—

ЯКИЙ БУДЕ СКЛАД ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ?

Щоденник „Евр" припускає, що в уряді Шотана залишаться дотеперішні міністри за винятком ресорту справедливости, який обійме Рікар, маринарки — Кампінші, внутр. справи — Дормуа, скарбу — Пальмад або Бонне, праці — Леба або Дросар, здоровля — Дезарноль.

—o—

ХОТЯТЬ ВІДІБРАТИ ПІДВОДНІ СУДНА ОБОМ ЕСПАНСЬКИМ ФЛЬОТАМ.

Як подають з поінформованих джерел, німецький представник зажадав на конференції 4 амбасадорів, щоби сконфіскували всі підводні човни обох еспанських фльот, а то в іншій спосіб неможливо запевнити безпеку контролюючим кораблям. Італія підтримала німецький внесок, Англія та Франція спротивилися.

—o—

КОМУНІСТИЧНА ПРОПАГАНДА В ЖИДІВСЬКІЙ ШКОЛІ.

Аргентинська поліція перевела ревізію в кільканадцятьох жидівських народніх школах, в місті та у провінції Буенос Айрес. Виявилося, що у великій частині тих шкіл дітям вповували комуністичні ідеї. У шкільних домівках було чимало комуністичних летючок і книжок. 11 шкіл замкнули.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254.46. Приймаю футра до перехowання літом.

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився перший том повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062.
1026 9—10

— **Тяжка операція адв. д-ра Л. Ганкевича.** Відомий наш оборонець адв. д-р Лев Ганкевич мусів піддатися важкій операції нирок. Лікарі урольоги перевели вже щасливо цю операцію у вівторок 22. ц. м. рано в санаторії Червоного Хреста при вул. Ревaковича. Недужому бажаємо якнайшвидшого повороту до здоровля.

— **Українське Фотографічне Товариство** на продовження фотографічного курсу уладжує такі виклади: четвер 24. VI.: Портрети і групи; пятниця 25. VI.: Краевид, архітектура і мертва природа; субота 26. VI. Фотографія як мистецтво. Реферати на згадані теми виголосить Роман Совяковський в год. 6.30 у домівці Муз. Т-ва Лисенка, Шашкевича 5.

— **У списі абсольвентів філії державної гімназії** з українською мовою навчання у Львові („Діло", ч. 129) помилково видруковано Когут Роман, має бути: Кохот Роман.

— **Подяка студентів-холмщан** за статтю в „Ділі". Довідуємося, що студенти-холмщани варшавського університету висловили листовно подяку п. В. Островському за статтю: „Трагедія молоді північно-західних земель", уміщену в ч. 116. „Діла".

— **Матуральний зїзд Бережанців** з р. 1902. відбудеться в Бережанах дня 3. і 4. липня ц. р. Зголошення на руки тов. Олександра Свистуна, судді Окружного Суду в Бережанах. 1187 1—2

— **Засідання Бібліографічної Комісії** при Н. Т. Ш. у суботу 26. ц. м. год. 6. веч. у салі бібліотеки Н. Т. Ш.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 25. ц. м. в год. 7. вечір. На сходинах виголосить д-р Софія Парфанович виклад п. н. „Colpitis викликане Trichomonas vaginalis".

— **Начальник К. Загаєвський пішов на емеритуру.** В неділю 19. ц. м. попрощали представники львівських фахових шкіл і делегати Станиславова, Перемишля та Ярослава довголітнього візитатора, а в останніх роках начальника фахового шкільництва у льв. Кураторії, д-ра Карла Загаєвського. В прощанні, що відбулось у ресторані Шковрона, взяли участь також представники нашої Торг. Школи в особах дир. А. Ковалиська і В. Несторовича. Треба підкреслити, що нач. Загаєвський ввесь час **дуже зичливо** ставився до української Торговельної Школи „Р. Ш." у Львові і залишає по собі під кожним оглядом якнайкращу память. Можемо собі тільки бажати, щоби у відділі фахового шкільництва львівської Кураторії залишився дальше дух строгої обєктивности і діловитости, який був увесь час урядування нач. Загаєвського.

— **Головою Ремісничої Палати** вибрали одноголосно радника цієї палати інж. Тадея Тировича.

— **Офіційну візиту львівському воєводі** А. Біликові склав 21. ц. м. протоігумен оо. Василіян о. Градюк.

— **Новий залізничий двірець у Снятині** рішило побудувати міністерство шляхів. Львівська дирекція одержить незабаром відповідні кредити, так, що ще цього року будинок буде витягнений під дах.

— **Нема тифу у Скільщині.** Як відомо, якісь люди поширюють неправдиву вістку, нібито на Гуцульщині і Бойківщині панує пошесть черевного чи плямистого тифу. Вістка має очевидно на меті відстрашити туристів і літників від цих партій краю і спрямувати їх у західні Карпати. Хто її поширює, легко догадатись. У звязку з тим бурмістр м. Сколього оголосив прилюдне потвідомлення, в якому стверджує, що ніде у Скільщині нема тифу та що він потягне до судової відповідальности кожного, хто поширює неправдиві вісти.

— **Пожежа в кооперативі.** В селі Турка пов. Коломия вибухла минулого тижня пожежа в будинку Б. Валенштайна. Вогонь перекинувся на сусідні доми і згорів будинок кооп. „Вільна Спілка" з крамницею та 20 господарств. Шкода дуже велика. Причина пожежі невідома.

— **Крадіж у церкві.** Невідомі злодії вломилися до церкви у Вишенці Малій, де розбили дві скрині, оковані бляхою і забрали 157 зол. Тієї самої ночі невідомі справники вломилися до крамниці Івана Дроцика в Милятині, звідкіля забрали 200 зол. готівкою і папіросок та тютюну на 50 зол.

— **Львівська хроніка.** На рятункову стацію зголосився 43-літній механік І. Гордолінський кажучи, що отруївся невідомою отрутою. Подав, що всипав її до кави замісць кістки цукру. — В Нових Кривчицях Сікоровцях тяжко зранив свою 23-літню жінку Анелю. Поліція веде слідство.

— **Краєва хроніка.** Зі судових арештів у Глинянах втікло двох арештантів: О. Дзюба та Ванкевич, вибивши діру в мурі. — Окружний суд у Стрию засудив І.Танасова зі Солукова пов. Долина на досмертну вязницю за грабунковий напад на Давида Кліпбера. Його помічника М. Кудибіна увільнив від вини і кари. — У Волі Добростанській грім убив Анну Войтіховську, яка під час бурі станула біля дерева при дорозі. — Недалеко Малехова під Львовом померла на возі Вавринцакова, яку віз її чоловік Михайло до шпиталю у Львові. Вавринцакова напилася перед двома тижнями сільного квасу і по тяжких муках померла. — У Сулієві рогатинського по-

ВІДГУКИ ДНЯ.

Grupppe 84, Reihe 33, Nr. 67.

Розкинула історична заверюха наших людей по всіх усюдах великого, широкого світа. Несла їх як несе осінний вихор листя з дерев і закидала в ріжні кути, застеляла ріжні шляхи, засипала ріжні рови. Де не лежать оті наші рідні листки!..

Були між ними дрібні, ледви замітні на нашім дереві, але й були такі, що колись прикрашували це дерево. Одних і других зірвав вітер, одних і других закинув у далекі краї.

Закинені листки спочили на чужині і не по одному усякий слід загинув. На чужих кладовищах позападалися рідні гроби, змуршавіли дешеві хрестики, затерся сердечний напис.

Група 84, ряд 33, ч. 67... На віденськім кладовищі під тими числами скривається могила Ярослава Весоловського. Був колись комітет, був колись фонд на будову памятника — нині ні комітету, ні фонду. Комітет розвязався, фонд здеcвалювався — лишилася книжечка ч. 10.500 і — один сотик.

І лишилася память, про небуденну людину, доброго громадянина та талановитого редактора — великий, гарний листок українського дерева, закинений у далекий Відень.

Не знав я Ярослава Весоловського, чув тільки багато про нього. Чув про його щире серце, чув про його бистрий ум, про його громадянську чесноту. В піввіковім „Ділі" жива ще слава про ідеального головного редактора.

Але недавно ось почув я на нього один закид. — Ярослав Весоловський — казав один громадянин — мав як редактор одну велику хибу: не розумів ваги політичних статтей.

— Не розумів?! Як то?

— А так. Одного разу прибіг до друкарні і вже з машини викинув якусь політичну нотатку, щоби на її місце всадити опис першого лету „Цепеліна".

— І ви це вважаєте за хибу?

— А ви ні?!

— Думаю, що не тільки я. Цеж першої кляси прикмета! Почуття актуальности — це дуже рідке зілля на журналістичнім полі.

Громадянин не міг зрозуміти мене, я його, але Богу дякувати, що вже є багато таких, які розуміють Весоловського.

Двадцять літ минуло з тієї хвилини, як не стало Ярослава Весоловського. За той час багато води проплило в наших ріках, багато бур пронеслося над нашими головами. Забулася мала могилка на віденськім цвинтарі.

Та не забувся той, що в тій могилці лежить.

Не диво. Майже нема дня, щоби в редакції „Діла" не згадували його при всяких нагодах.

Найліпша ознака, що Ярослав Весоловський — оцей закинений вихром листок, був колись окрасою нашого дерева і що варт він як не повороту на рідну землю, то бодай памятника на тому місці, де впав.

Галактіон Чіпка.

За кару перенесли до Кремянця.

З Варшави перенесли несподівано до Кремянця на Волині дотеперішнього заступника керманича політичної поліції у Варшаві Броговського. Слід згадати, що Броговський на свому становищі енергійно поборював ОНР і нелегальну „Штафету". Польська преса пише, що причиною перенесення є вислід процесу проти одного з провідників ОНР адв. Росьціщевського, обвинуваченого за шукання нелегальних контактів з поліцією. Суд уневиннив адв. Росьціщевського обтяжуючи тимсамим виною за ті контакти противну сторону, себто доглянув у цьому поведенні спробу провокації.

—o—

Кріваві протижидівські заворушення в Ченстохові.

Минулої суботи жид Й. Пендрак убив польського робітника Ст. Барана. На вістку про це вбивство польське населення уладило кріваві протижидівські заворушення. Юрба нищила жидівські крамниці, повибивала всі вікна у жидівських домах на передмістях і підпалювала жидівські доми, вдерлася до синагоги і дому молитви при вул. Меровського, звідкіля повикидала на вулицю молитовні книги та подерла їх. В одній фабриці кинув хтось бомбу, що вибухла. Підчас заворушень, що тягнулися до 11. год. вночі, ранили 21 жидів. Змішена поліція інтервеніювала і тепер занята втриманням ладу. Сильні настрої проти жидів не зтихли. Слід згадати, що жінка вбивника Пендракова покинула своє помешкання з дітьми негайно по вбивстві і сховалася у невідомій дотепер укритині.

Причини вбивства дотепер ще не вияснені. Польська преса пише, що Пендрак убив Ст. Барана за ненависть до жидів. Зате жидівська преса запевняє, що Ст. Баран був звичайним злодієм і прийшов красти з товаришами до складу заліза. Коли власник складу заліза прогнав злодіїв, Баран хотів убити господаря. Тоді жид Й. Пендрак стрілив в обороні власника складу і в обороні власного життя убив Ст. Барана.

віту управитель крамниці „Кулка Рольнічого" Антін Прендкі, що є теж повітовим презесом „Віці" присвоїв собі 606 зол. із крамничної каси. — 22-літній С. Кавалец з Городка попротинав собі жили, перевезли його до львівського шпиталю. — 27-літня Марія Шенгорн зажила 30 порошків „когутиків", щоби відібрати собі життя.

— **Проф. Дм. Дорошенко їде до Канади.** В половині липня ц. р. приїде до Канади відомий український історик проф. Дмитро Дорошенко. В Канаді проф. Д. Дорошенко уладить курс лекцій з історії України та з історії української культури.

— **Українець скінчив університет у Тексасі.** У Далляс, Тексас, скінчив лікарські студії на медичному факультеті університету Бейльор, українць Константин Олійник, родом з Волині. До Америки приїхав молодим хлопцем тому 10 років після скінчення середніх шкіл у старому краю. Тут студіював у кількох університетах, між ін. теж у Філядельфії. Пізніше виїхав на студії до Тексас. Бідний, талановитий студент, заробляючи на життя, скінчив студії. Тепер хоче поселитися в місті, де є більша українська громада, щоб серед неї працювати.

— **Міжнародні високошкільні торговельні курси у Високій Школі для Світової Торговлі у Відні.** Висока Школа для Світової Торговлі уладжує знову цього року в часі від 5. липня до 11. вересня 1937. р.: „Міжнародні Високошкільні Торговельні Курси" під протекторатом міністра для торговлі і лучби проф. унів. д-ра Вільгельма Тавхера з передбаченою такою програмою: 1) Високошкільно-торговельний тиждень — від 5. до 10. липня. (Виклади в німецькій мові про актуальні економічні питання.) 2) Прогулька автобусами „Здовж через Австрію" — від 11. до 17. липня. 3) Курси про німецьку господарську мову, враз з опроваджуванням по модерно улаштованих підприємствах — від 19. липня до 14. серпня, та від 16. серпня до 11. вересня. Зголошення до поодиноких імпрез можуть відбуватися віддільно. Вписові оплати по змозі низькі. Йдуть заходи, щб П Т. Курсантам забезпечити дешевше приміщення та удержання. Докладніщі інформації подає: Висока Школа для Світової Торговлі у Відні, вул. Франц Кляйн-гассе I.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграні: 5.000 зол. на чч. 66117, 121850; 1.000 зол. на ч. 110035; 500 зол. на ч. 65155, 100022, 114505, 136646; 400 зол на чч. 8530, 9674, 7430, 89636, 99930; 200 зол. на чч. 11825, 16245, 23066 27970, 31294, 35283, 36568, 149978, 190891, 164641.

— **Гостре стріляння** на Замарстинові відбудеться в днях: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12; 13; 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 24, 26, 28; 29. і 31. липня ц. р. Небезпечне місце буде обставлене стійковими.

— **Стяв косою конекрадові голову.** В Кобилі Городку новосанчівського повіту господар Владислав Клемпа приловив у ночі у своїй стайні знаного конекрада Йосифа Сромка, що хотів вивести його коня. Обурений Клемпа вхопив косу, що висіла у стайні, й одним замахом стяв злодієві голову.

— **За 12.000 долярів** продало обезпеченеве товариство несплалені частини повітреплава „Гінденбург".

— **Рій бджіл покусав 90 осіб.** Недалеко Ковна рій бджіл викликав переполох між прогульковцями. Боротьба з ними була безуспішна так довго, доки пожежна сторожа обливала бджоли струями води з гидрантів. Щойно пасічник опанував положення і забрав рій бджіл до вулика. У шпиталі перебуває 90 осіб.

— **Два нові танці.** На міжнародній виставі в Парижі зорганізували конкурс танців, в якому візьмуть участь представники ріжних народів. Цей конкурс увів два нові модні танці „Свінг степ", який створила і відтанцювала місс Брадлей з Льондону, заступниця голови „Імперіяльного Т-ва. Другий танець новововідкритий у Костаріці зветься тамборіто; він нагадує польку з 18. віку.

— **Голівуд бореться за самостійність.** Цей центр фільмової продукції є досі передмістям Льос Анджелес. Голівуд розрісся за останні роки так поважно, що хоче стати окремим містом. Але поруч нього є ще друге передмістя Льос Анджелес Кальовер Сіті, де находиться технічне устаткування більшости фільмових фірм, і саме це передмістя протестує також проти Голівуду. Бурмістри тих частин вислали до губернатора Каліфорнії ріжні свої домагання і прохання.

— **Двійнячки хотять бути ріжні.** Двійнячки з Шікаго Бетті і Мері Яртнер зовсім подібні одна до одної так, що і відрізнити їх важко. За кожним разом, коли вони виходили окремо — траплялися непорозуміння, бо чудову Мері перемлутували з красунею Бетті. Обидві мали наречених і бувало, що обидва наречені зверталися не до тої, до якої повинні. Нарешті сестри рішили піти до славного лікаря-косметика і дати себе зоперувати так, щоб виглядали неподібні. Бетті дістала з плоского носа — грецький профіль, а Мері інший підборідок та уста. Чи обидва їх наречені задоволені з такої зміни — покищо не знаємо. Не виключене, що завтра виникне на цьому якийсь сензаційний процес за відшкодування.

— **Смерть англійського письменника.** У Льондоні у 77 р. життя помер визначний письменник Джеймс Баррі. У 30-ім р. життя він звернув на себе увагу повістю „Моя пані Нікотина", в якій описував насолоду тютюневого диму, хоч сам не курив. Ціла Англія знає його з його книжки для дітей „Петер Пену. У Льондоні в Кенсінгтонському парку стоїть навіть памятник цієї легендарної постаті. Баррі написав багато пєс, які мали великий успіх.

— **Обсунулася гора** в мексиканському стейті Мічоакан і присипала 200 мешкальних домів у місті Тіяльтухалуа. Згинуло коло 100 людей, шкоди обраховують на 300.000 долярів.

— **Ріжні вістки.** Американський уряд звернувся до всіх морських держав з пропозицією обмежити калібр гармат на лінійних кораблях. — 18. червня відкрили нову повітряну лінію Прага-Ясси-Москва. — Турецький уряд призначив 50 міл. тур. лір на будову залізниці від Діярбекіра до кордону Іракa та Ірану. — Цими днями відкрили в Парижі міжнародню філятелістичну виставу, до якої підготовлялись півтретя року; на виставі є 535 рідких марок. — Між Берліном і Токіо встановили постійні повітряні перелети. — Німецький міністр внутрішніх справ сголосив декрет із забороною називати малих дітей „Гітлер". — Британська торговельна палата обрахувала, що за 1936 р. англійські жінки видали коло 20 міл. фунтів шт. на шовкові панчішки. — Союз власників гостинниць і ресторанів в англійських літнищах шукає кельнерок, бо їх дуже важко дістати і більшість дівчат працює тепер у воєнних фабриках. — Англійський експорт за перших 5 місяців цього року мав на 207 тисяч фунтів більше доходу, ніж за той час у минулому році.

✠ Посмертні згадки.

СТЕФАН ФЕДІВ.

Стефан Федів, вислужений директор гімназії, що виховав цілі покоління української молоді, помер по довгій недузі 21. червня ц. р. у Львові в 75. році життя. Похорон відбудеться в середу 23. ц. м. в год. 4. попол. з крипти вірменської катедри на Личаківський цвинтар.

Стефан Федів уродився 21. серпня 1862 р. у Скваряві, пов. Золочів. Від 1876—1883 р. ходив до гімназії в Золочеві, яку скінчив іспитом зрілости в 1883. р. В 1884 р. записався до львівського університету, де студіював головно клясичні науки. Університет скінчив у 1890. р. Від 1890—1892 р. учителював у гімназії оо. Василіян у Бучачі, від 1892—1898 р. в Коломиї, від 1898—1900 р. в Станиславові, від 1900—1902 р. в Перемишлі, від 1902—1927 р. у Львові. В 1925 р. іменовано його управителем філії акад. гімназії у Львові. В 1927 р. на власне бажання перейшов на емеритуру. Від 1928—1930 р. вів директуру в українській гімназії Р. Ш. в Городенці, після чого переїхав до Львова, де вже доживав свого віку.

Вічна память заслуженому педагогові і громадянинові!

Нові книжки й журнали.

Шлях Молоді. Вільна. май. 1937. Год. IX. Ч. 5.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Сокільське свято в Тернополі. В неділю 13. червня ц. р. сокільське гніздо в Тернополі улаштувало на своїй площі намічене пляном праці С.-Б. Сокільське свято при співучасти гнізд зі Збаража і Чернихова. Хоча свято було належно розреклямоване і погода знаменита (день хмарний без спеки), то людей було обмаль. Як перша точка програми відбувся звіт, до якого ставуло 132 руховиків і руховичок з трьох вище згаданих сокільських гнізд. Відтак відбулася дефіляда перед Старшиною округи і відпоручником Сокола-Батька зі Львова. Після дефіляди ставуло до двох вправ „Зрив" укл. М. Тріля 36 соколів. Вправляючим (без генеральної проби) бракувало належного вивінчення, на що поодинокі гнізда в будучому повинні звернути більше уваги. Багато більшу справність і зрозуміння виказали посестри, які в числі 36 виконали дві вправи зі збірки укл. В. Тихоліза „У лісі літом". 16 побратимів та учасників тернопільського гнізда під проводом інструктора С.-Б. виказали, який життєрадісний і життєво конечний є 10-хвилинний щоденний прорух. Відпала з програми одна точка, а саме вправи дружком учасників, бо їх без генеральної проби ніяк не можна було випровадити з огляду на виступ чужих гнізд. Вина тут не в організації Свята, а в орхестрі Міщанського Братства, яка зовсім зле відіграла попередні вправи посестер і побратимів. Орхестра М. Братства (до речі: одинока українська в Тернополі) розуміє, що ніхто не буде замовляти чужої орхестри і диктує на пробах, що хоче і чого не хоче грати, а вже найгірше вражає те, що орхестранти диктують диригентові, що має робити (чи грати). Не диво, що з такої „орхестральної дисципліни" вийшло таке, що „Сокіл" не міг у цілости перевести ані одної проби, бо орхестра не являлася на час або відмовляла, що з огляду на обід не буде дальше грати. Треба, щоб провід орхестри чи управа Міщанського Братства подбали про те, щоб замовлюючі орхестру не були змушувані в останнім моменті шукати по Тернополі за іншою орхестрою або резигнувати зовсім з услуг „одинокої української орхестри". — Яке було здивування присутніх, коли після перерви побачили, що й жіноцтво може вправляти на приладах! Приладівка була рівночасна: побратими (Тернопіль) на дручнику (нижчий ступінь), посестри (Тернопіль) на високо-низьких поручах (середній ступінь) виказали багато грації і їх вправи найбільше припали публиці до вподоби; учасники (Тернопіль) попискувалися на високому коні (вперше в Тернополі) перескоками, закінченими ефектовним сальтом, а учасниці (Тернопіль) вправляли на приладах, щоб дістати пружні мязи, швидку орієнтацію та зручність. Опісля учасниці гнізда Чернихів вправляли ритмічні вправи до звичайних стрілецьких пісень. Негармонійний уклад і підібрані плаксиві мельодії зовсім не захопили глядачів і вдруге не повинні вже бути повторювані. Крім цього в програму ввійшли: танок тернопільських посестер „Віночок" і веселі доліжкові вправи учасників та побратимів. Свято назагал випало добре. Правда, гніздо має матеріяльні втрати, однак не повинно цим зражуватися і дальше енергійно працювати. Перед полуднем того самого дня відбулися легкоатлетичні змагання, про які пишемо на окремому місці.

В. Т.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні Збори „Відродження". По кількалітній перерві Філії Т-ва „Відродження" відбулися в суботу 12. червня ц. р. Загальні Збори при співучасти к. 35 осіб, переважно студентської молоді. В склад нового Виділу увійшли: д-р Несторович Роман, голова, студ. Козак Богдан, заст. голови, студ. Павлишин Волод. секретар, студ. Масляник Олекса, скарбник, Сорочан Евгенія, Любович Ярема, студ. Павлик Волод.

З відчитової салі. В четвер 10. червня ц. р. вполудне в салі Нар. Дому виголосив заходом філії „Т-ва охорони дітей та опіки над молоддю" в Перемишлі д-р Микола Кузьмович реферат п. н. „Чому добрі родичі посилають свої діти до літніх таборів?". Реферат д-ра М. Кузьмовича був дуже актуальний, та на превеликий жаль вислухала його лише горстка людей. По рефераті м-р Ю. Дорош висвітлив фільму з життя в літньому таборі на Соколі.

Фільмові репортажі. Минулого тижня три дні висвітлював м-р Ю. Дорош свої фільмові репортажі та актуалії. Висвітлив фабрику „Дендра", „Елегант" та репортажі з Гуцульщини. Правда, що деякі знимки ще слабонькі і неясні, та всеж таки м-р Ю. Дорош є на добрій дорозі і своєю працею прямує до створення українського фільмового підприємства. Дуже вдатні та гарні були кольорові знимки з Гуцульщини.

Дитяча ревія. В неділю 13. червня ц. р. влаштували діти з української захоронки ім. св. о. Миколая при „Т-ві охорони дітей та опіки над молоддю" дитячу ревію. На програму ревії зложилися: 1) „Що ми робимо в школі", 2) „Катерина" — танок, 3) „Мати доню" — інтерпретація, 4) „Гуцулка" — танок, 5) „Капуста; а капуста" — оперетка, 6) „Матрози" — інсценізація та 7) Арабський танок, при гарних декораціях. Маленькі діти свої продукції вивели дуже гарно. Зібрана публика провела час весело.

К.-и.

—o—

СПОРТОВА СТОРІНКА.

ОКРУЖНІ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ.

Львів, 19., 20. і 21. VI. 1937.

Цьогорічні окружні змагання у Львові закінчились ґопіхом, і то не тільки щодо численности, але й якости, зокрема порівнавши їх з минулорічними, коли поодинокі конкуренції відпадали через брак змагунів (ок). До найліпших осягів змагань в першу чергу треба зачислити вислід бігу 800 м., в якому **Гаврилюк** (Черник) установив новий **рекорд — 2:05,8**, далі в гінцях 4 × 1500 м. **УССК** у складі: **Питляр, Залізняк, Варцаба, Соколовський і установили рекорд 18:08,7, Ніжанковська (КЛК)** побиває вкінці рекорд в диску (від кількох літ непорушний!) **осягом 27,30 м.**, а молоденька жіноча дружина „Плаю" в складі: Унька, Ліда, Олена, Марта **вирівнює рекорд в гінцях 4 × 60 м. в часі 36,5.** Сильно був загрожений теж рекорд скоку вдовжінь мужчин бо дуже добрий змагун **Озерів** (УССК) **осягнув 6,34 м.** (на 2 цм. нижче від рекорду), зате слабі осяги в жіночих і мужеських спрінтах, та в скоці взвисочінь.

Із змагунів — крім **Гаврилюка і Озерова** — треба виріжнити: **Залізняка** (УССК), що зробив несподіванку, перемагаючи Гаврилюка в бігу на 400 м. в часі 56,0; **Банаха (УССК)** не за 100 м. (12,3) чи 200 м. (25,0), але радше за 300 м. у шведських гінцях, де біг дуже добре. **Гнатейко** (КЛК) своїм осягом в диску — **34.15 м., і в** ратищі — 44.22 **та Круль в кулі — 11.85,5 м.** — не вийшли поза пересічну норму. **Рак** (Черник) — **всесторонній скакун** — перше місце вгору 1.58,5 м., **друге місце** удовжінь: 6 м., в трискову — 11.92 м. та в жердкою 2.65 м. Хоч він ще не є в повній формі, осяги назагал добрі і вказують, що цього року він готов знову заблиснути. **Сліпко** (Черник) — цим разом знайшов свою конкуренцію — скок із жердкою, в якому заняв перше місце осягом 2,65 м. **Варцаба** (УССК) — безконкуренційний в бігу 5000 м. — 16:55,8 (перед Соколовським — 17,25,8), осяг ненайліпший і **мабуть цей** рік для нього не буде щасливий.

Довгі дистанси — це тепер домена УССК-у. **Соколовський, Питляр, Мацілинський, Матвійчук** — мають перед собою великі можливости. Зі спрінтерів — Падик (УССК), Горникевич (Богун) чи Крупка (Черник) — мусять ще попрацювати над собою.

З жінок цим разом дуже добра в метах Ніжанковська: диск **27,30**, ратище — 22,81, куля — 8,52.

В бігах осягнули змагунки доволі слабі часи, зате ліпший був скок удовжінь, в якому перше місце заняла **Опарівська — 4,20.** Загально стартувало доволі багато жінок, зокрема з Плаю. Та це ще радше добрий матеріял, над яким треба працювати.

Клюбово найкраще представляється **УССК**, що й виграв точкування — сильною перевагою **49**, **Черник**, що має тепер тільки 4-ох змагунів (!) здобуває 29 т., 3) КЛК — 15 т., 4) Богун — **4 т.**, 5 Плай — **2.**

В жіночому клюбовому точкуванні **УССК і Плай** здобули по 31 точок, але завдяки більшій скількості здобутих перших місць у пооди. конкуренціях, перше місце припало Плаєві перед УССК-ом, 3) КЛК — **22 т.** На повне признання заслуговує Плай, що виставив дружину з молодих змагунок, в яких більшість перший раз стартувала. Дуже добрий матеріял, що за рік-два дасть знаменитих змагунок.

Висліди у поодиноких конкуренціях:

Мужчини: 100 м.: 1) Банах — 12,3; 2) Горникевич 12,4; 3) Падик — 12,4; 4) Онуферко — 12,4.

200 м.: 1) Банах — 25,0; 2) Горникевич, 3) Крупка.

400 м.: 1) Залізняк — 56,0; 2) Гаврилюк о грудь, 3) Сліпко.

800 м.: 1) Гаврилюк — **2:05,8 (рекорд)**, 2) Залізняк, 3) Соколовський о грудь. Стартувало 7 змагунів.

5000 м.: 1) Варцаба — 16:55,8; 2) Соколовський — 17:25,8; 3) Мацілинський (Питляр на третьому місці здискваліфікований).

Гінці 4 × 1500 м.: 1) УССК І. — **18:08,7 (рекорд)**; 2) УССК ІІ. 18:42,5; 3) Черник; 4) Плай.

Гінці 400 + 300 + 200 + 100 м.: 1) УССК — 2:14 (Соколовський, Банах, Падик. Вудзиновський); 2) Черник — 2:15,6; 3) Плай.

Скок увисочінь: 1) Рак 158,5; 2) Варцаба 154,5; 3) Крупка 154,5.

Скок удовжінь: 1) **Озерів 6,34 м.**, 2) **Рак 6.00;** 3) Шерстило 5.81.

Скок із жердкою: 1) Сліпко 2,65 м.; 2) Рак 2.65; 3) Березовський 4.45.

Трискок: 1) Озерів 11,96 м. 2) Рак 11,92 м. 3) Шерстило — 11,89; 4) Банах 11,795.

Мет диском: 1) Гнатейко (КЛК) 34,15, 2) Круль — 30.96; 3) **Рак 30.54.**

Мет ратищем: 1) Гнатейко 44.22; 2) Березовський 43,80; 3) Крупка 39.05.

Стусан кулею: 1) Круль 11.85.5 м. 2) Гнатейко 11,51; 3) Сліпко 9.75; 4) Онуферко

Жінки:

50 м.: 1) Цьонка 9,0; 2) Марта 9,1; 3) Фірман 9,3; 4) Щирба 9,4.

100 м.: 1) Марта 15,[illegible] 2) Опарівська 15,1 3) Цьонка 4) Щирба. 5) Адріянович.

200 м.: 1) Опарівська 31,9; 2) Андріянович; 3) Цьонка.

800 м.: 1) Адріянович 3:00,9; 2) Сорока; 3) Павлишин — всі з УССК-у.

Гінці 4 × 60: 1) Плай 36,5 (вирівняний рекорд) (Унька, Ліска, Оленка, Марта); 2) УССК; 3) КЛК.

Гінці 200 + 100 + 75 + 50: 1) Плай 1:07,3 (склад як вище); 2) КЛК, 3) УССК.

Скок увисочінь: 1) Нуся (Плай) 116,5; 2) Міка (Плай) 116.5; 3) Сорока 116.5.

Скок удовжінь з місця: 1) Унька 2.18,5 м.; 2) Андріянович 2.05; 3) Опарівська 1.98 м.

Скок удовжінь з розбігом: 1) Опарівська 4.20; 2) Унька 4.12; 3) Марта 3.61.

Мет диском: 1) Ніжанковська 27.30 м. (рекорд), 2) Опарівська 22.70; 3) інж. Колтунюк 20,99; 4) Ліда (Плай) 18,06 м.

Мет ратищем: 1) Ніжанковська 22,81 м. 2) Ставка (УССК) 17.46,5; 3) Щирба.

Стусан кулею: 1) Ніжанковська 8.52 м., 2) Оленка (Плай) 6.90; 3) Ліда (Плай) 6.58; 4) Фірман (УССК) 6.38.

(Д. Б.)

ОКРУЖНІ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ В СТРИЮ.

Окружні легкоатлетичні змагання в Стрию відбулися при участи 46 змагунів (ок) із клюбів: Плай-Стрий, Підгіря-Дрогобич, Дністер-Миколаїв, Скоб-Нинів, Стріла-Дуліби і сокільські гнізда: Стрий, Бережниця, Завадів, Олексичі й Гірне.

Висліди поодиноких конкуренцій:

Мужчини:

100 м.: 1) Куровицький 12,0; 2) Чехут 12,4; 3) Марчак 12,6.

200 м.: 1) Вітек 28,0; 2) Микласевич 28,8; 3) Кушак — 28,8.

400 м.: 1) Шпит 1:03,8; 2) Вітак 1:04.

800 м.: 1) Савчак 2:10,9; 2) Мелянович 2:17,8; 3) Шпит 2:20.

3000 м.: 1) Савчак 10:07,2; 2) Лободич 10:23,3; 3) Соколик 10:26.

Гінці 4 × 100 м.: 1) Плай-Стрий 50,0; 2) Скоб-Нинів 53,4. 3) Підгіря-Дрогобич 55,0.

Мет диском: 1) Снятинський 32.48; 2) Куровицький 31,07; 3) Кончаківський 29.37.

Мет ратищем: 1) Чехут 49.86, 2) Снятинський 46.97; 3) Голіян 45.18.

Стусан кулею: 1) Снятинський 11.29; 2) Куровицький 10.27; 3) Кончаківський 9.82.

Скок удовжінь: 1) Куровицький 5.85 м.; 2) Чехут 5.85; 3) Снятинський 5.85.

Скок увисочінь: 1) Чехут 1.57; 2) Снятинський 1.52; 3) Кончаківський 1.47.

Скок із жердкою: 1) Кончаківський (Дністер-Миколаїв 2.75; 2) Чехут 2.55; 3) Ференц 2.42.

Осяги в бігах слабші, зате в метах дуже добрі та незлі у скоках. У клюбовому точкуванні перемагає Плай-Стрий 49 т., 2) Скоб-Нинів 14 т., 3) Дністер-Миколаїв 6 т., 4) Підгіря-Дрогобич 4 т., 5) Сокіл-Стрий 3 т. 6) Сокіл-Бережниця.

До жіночих конкуренцій стартувало мало змагунок і осяги доволі слабі. В бігу 100 м. перше місце займає Пиць Ст. 15,5; 2) Смиківна 16,8; 3) Василина 17,0. — 60 м.: 1) Пиць 9,2; 2) Василина 10,2; 3) Косаренко 10,3. — 800 м.: 1) Пиць 3:25,0; 2) Держко 3:36,8. — Скок удовжінь: 1) Пиць 4,03 м.; 2) Качала 3.92; 3) Держко.

В клюбовому точкуванні виграє Плай 14 т. перед Соколом 5 т. і Стрілою 4 т.

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІҐИ.

ЛЬВІВ. **II. Сокіл — Корона 3:0 (1:0).** При стані 3:0 для Сокола суддя п. Земан перервав метч, бо на грищі очинилася бійка між грачами.

ЛЬВІВ. **Чувай — Р. К. С. 5:1 (5:1).** Р. К. С, заграв дуже слабо і програв високо на своїм власнім грищі.

РЯШІВ. **Ресовія — Погонь І Б 6:1 (2:0).** Ресовія сильно скріпила свою позицію на першім місці. На двоє змагань, які їй залишилось, вистане їй тільки одні виграти, щоб здобути мистецтво.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

ТЕРНОПІЛЬ. **Леґіон — Креси 4:1.**

МІЖМІСТОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Станиславів — Львів 2:1 (2:0).** Львівська репрезентація програла з причини д. слабої гри нападу, хоч мала майже ввесь час перевагу.

КАТОВИЦІ. **Шлеськ — Кельци 4:0.**

БІЛОСТОК. **Варшава — Білосток 5:3.**

ЛУЦЬК. **Волинь — Люблин 2:1.**

БЕРЕСТЄ. **Вильно — Полісся 5:3.**

Всі ці змагання були елімінацією за чашу президента.

КРАКІВ. **Берлін — Краків 3:1.** Німецька дружина грала д. амбітно і виграла заслужено

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Рекорд — Білий Орел 3:0 (1:0)** Мистець А-кляси програв невадійно з жидівською дружиною.

СТРИЙ. **Погонь (ліґа) — Погонь (Стрий) 4:1 (1:0).** Львівська дружина Погоні перемогла заслужено стрийську дружину.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Рух — Польонія 4:1 (0:0).** В Перемишлі грала мистецька дружина Руху і перемогла заслужено.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Гаґібор 3:0 (2:0).** Сян розгромив свого А-клясового партнера.

БРОДИ **Комета (Радивилів) — Ж. Т. Г. 2:1 (1:1)** Ж. Т. Г. хотів конче виграти високо і тому спроваджив дружину Комети, яка зовсім несподівано перемогла жид. дружину.

ЗАКОРДОННІ ВИСЛІДИ.

АМСТЕРДАМ. **Середуща Европа — Західна Европа 3:1.** Як було до передбачення перемогла дружина Середущої Европи.

ЧАША МІТРОПА

БУДАПЕШТ. **Уйпешт — Венус (Букарешт) 4:1 (2:0)**

ЗАГРЕБ. **Дженова — Ґраджіянський С. К. 3:0 (3:0)**

ПРОСТЕЯОВ. **Простейов — Ґрасгоперс 2:2 (1:1).**

Після цих змагань від дальших гір відпали такі дружини: Простейов, Граджянський і Венус.

УЖГОРОД. **Русь — Бочкай (Дебречин) 4:4 (2:2).**

Товариські змагання обох дружин, на яких було 1.000 осіб, висусвав слабий суддя Пастор. Русь повинна була перемогти.

В СЕРЕДУ НЕ БУДЕ ЗМАГАНЬ УКРАЇНА — ЛЄХІЯ

Як довідуємось, в середу не буде змагань Україна — Лєхія, бо львівський Футб. Союз рішив, на прохання Лєхії, що в середу гратиме тільки Ресовія в Ярославі з Оґніском. Якщо Ресовія програє або зремісує, тоді негайно в четвер 24. п. м. відбудуться змагання України з Лєхією. Якщо Ресовія виграє, тоді метч України з Лєхію відбудеться в давнім речинці, значить у вівторок 29. ц. м.

КРАЄВІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

в днях 26., 27. і 28. червня улаштовує на припоручення У. С. С. Карпатський Лещетарський Клюб. Змагання відбудуться на ставі „Сьвітезь". Початок змагань в усі дні в год. 16. Зголошення слати на адресу У. С. С. — Львів, Підвалля 7 до дня 25. VI. Змагання відбудуться без огляду на погоду. Програму змагань подамо пізніше.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Середа, 23. VI. год. 8. веч. „Біла Дама“
Четвер 24. VI. год. 8. веч. „Біла Дама“
Пятниця 25. VI. год. 8. веч. „Біла Дама“

КІНА.

АПОЛЬО: „Місто Анатоль“ на основі повісти Келермана.

АТЛЯНТИК: „Х 27“ з Марленою Дітріх.

ВАНДА: „Малий моряк“, „Пекло в Китаю“.

ҐРАЖИНА: „Шепіт кохання“, „Кейн і Мабель“.

ЕВРОПА: „Мій пан чоловік“.

КАСІНО: „Дівча з Пратеру“, „Наречена з Відня“.

КОПЕРНИК: Під твоїм чаром“, „У джунглі чигає смерть“.

МАРУСЕНЬКА: „Закаменілий ліс“ „Поміряне подружжа“.

МЕТРО: „Ритмайстер фон Ворфен“, „Сінг-Сінг“.

МІРАЖ: „Герої Сибіру“.

МУЗА: „Напятнована“, „Герой дня“ із Мор. Шевальє.

ПАЛЯС: „Прокажена“, „Ординат Міхоровський“.

ПАКС: нечинний.

ПАН: „Генерал Суттер“.

РАЙ: „Сем Додсворт“.

СВІТ: „Жінки та тореадор“ і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Чар молодости“ і ревія.

ТОН: „Багате бідняткo“ (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець шк. року.

УТІХА: „Рік 2000“ і ревія.

ХИМЕРА: „Так кінчиться кохання“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Соренто - Венеція“

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 23. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.00 Розр. музика, 17.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Вечірній гомін, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 13.40 Хор, 19.45 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 15.40 Ґренляндські легенди, 17.30 18.00 Сопран і фортепіян, 19.30 Спів, 19.45 Скрипка, 19.25 Розр. музика, 20.05, 21.00 Другий концерт лавреатів вок.-інстр. конкурсу, спів, скрипка, віол. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00 16.00 Музика, 18.00 Форт., МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 21.00 Розр. концерт, 22.30 Веселі мельодії, МІНХЕН (405) 16.15 Солісти, 17.15 Веселе муз. пополудне, 20.00 Нар. музика, 21.10 Сучасна італ. орх. музика, ПРАҐА (470) 19.20 Військ. орх., 20.15 Орх. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.45, 19.30 Спів, 14.30 Твори Доніцетія, 18.45 Діяльоги, 19.45 Скрипка, 21.00 Сучасна музика, 22.00 „Мізотіс“ оп. Шантріера, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, 22.15 Скр. рецітал Е. Кампайолі.

Четвер, 24. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розривкова музика, 19.20 Романтична вечірня музика, БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Нар. пісні, 19.10 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 22.20 Циг. музика, 18.45 Скрипка, 18.00 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.50 Нар. музика, 17.25 Спів, 17.40 Шопенівський концерт, 21.15 Сольо на арфу й гітару, 22.20 Соната на віол. і форт. c-моль Рахманінова, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР ((1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні Шумана та Брамса-Цільхера, 18.20 Муж. і жін. хор, 20.10 Веч. музика, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „У країні легенди“ оп. Льодовіка Рокк, МІНХЕН (405) 15.00 Кава, 19.00, 20.00 „Анерль“ муз. комедія, 22.20 Концерт солістів, ПРАҐА (470) 21.00 Симф. концерт. 22.20 Квінтет ф-моль Брамса, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.30, 20.30 Спів, 16.45, 18.00 Театр Уяви, 19.03, Форт., 19.45 Скрипка, 21.00, 22.00 Шопенівський концерт. РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Пісні в день св. Івана, 22.00 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 23. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Маєрбер: „Африканка“ фантазія з гр. пл., 12.25 Концерт військ. орх., 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.45 Із нашої бібліотечки: „Перша справа“, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Із давніх оперетoк, гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 У літературнім музеї особливостей, 16.15 Пісні у вик. жін. хору, 16.45 Спогади вояка, 17.00 Концерт хору, пісоньки, 17.50 Парові авта й літаки, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Пісеньки з ріжних країн: мецосопр., тенор, форт., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Свято сіна, словномуз. авд., 19.50 Спортові вістки, 20.00 На Святоіванській собітці, хори, капеля, солісти, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Стасева пригода“ (II) Бол. Пруса, 22.00 Концерт квартету, 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольоґ. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Четвер, 24. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Неаполь співає, гр. пл., 12.25 Сальон. орх., 13.55 Розр. музика з гр. пл., 14.50 Спортовий порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Сен-Саенс і Берліоз, із гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із Европи до Америки через бігун, гутірка для старших дітей. 16.15 Пісні Ів. Галя і Б. Валек-Валевського, муж. хор, 16.45 Вакації працюючої матері, 17.00 Концерт солістів: спів, форт., 17.50 Наполеонівські переговори довкола Польщі, гутірка, 18.00 Із ост. преісторичних відкрить, 18.05 Сусп. гутірка, 18.10 Концерт, 18.30 Загальна скринька, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Розвід“ комедія Алісії Ремсей, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 „Для Іванок і Іванів“ легка й танк. музика, спів, 20.45 Вечірній денник, Хліборобські вістки, 21.45 „Стасеві пригоди“ (III) опов. Б. Пруса, 22.00 Концерт солістів, форт., Ол. Карпатський баритон, віол., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольоґ. комунікат, 23.00 „В гори, в гори, любий брате“ вес. фейл. Раорта, 23.15 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

ОПЕРА БУАЛЬДІЄ „БІЛА ДАМА“.

„Польське Радіо“ заповіло на літній сезон кілька дуже цікавих оперових авдицій, серед них оперу Буальдіє „Біла Дама“. Цей плян радіо реалізує вже на початку сезону. 25. червня в год. 20.00 буде надано цю оперу (в скороченні) в першорядному виконанні орхестри і хору „Польського Радія“ при участи знаних солістів.

Акція опери переносить нас до Шотляндії XVIII ст. На майдані дома Діксона, де власне відбувається обряд хрещення його сина, зявляється англійський старшина Брови і тут довідується про існування якоїсь таємничої Білої Дами, що зявляється час від часу в палаті Авенель, положеній на вершині гори. Зацікавлений Брови дістається якось до палати, де мешкає старий колишній управитель палати зі своєю вихованкою Ганною. Вночі зявляється Ганна під виглядом легендарної „Білої Дами“, оповідає старшині про його поранення колись на війні та про молоду дівчину, яка ним опікувалася. Вкінці наказує йому стисло виконати всі свої накази.

На другий день відбувається ліцитація палати. Згідно з отриманим від „Білої Дами“ наказом, Брови перелицитовує старого управителя, хоча й не має жадного на це покриття. Однак у критичній хвилині зявляється „Біла Дама“ — тобто Ганна, яка доручає Бровові довірені їй колись померлою графинею документи і родинні дорогоцінности. З документів виходить, що Брови є управненим господарем палати, а вона, Ганна, є тою молодою дівчиною, яка опікувалася молодим старшиною.

Цей твір талантного француського композитора, як високо вартісний, хоч рідко його виконують, напевно збудить загальне зацікавлення серед радіослухачів.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·58, 89·15, Доляри американські 5,29·50, 5,27·00, доляри канад. 5.29·50—5.27·00. Фльорени гол. 291·60—289·90, Франки фр. 23·64—23·50, Франки швайцарські 121·55—120·75, Фунти анґл. 26·20—26·04, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·30—17·80, Кор. дан. 116·94—116·10, Кор. норв. 131·58—130·60, Корони шв. 135·13—134·15, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·59—11·25, Марки нім. 132·50 — 13)·50, Шилінги австр. 98·80—98·00, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 100·75, 100·50, 100·75 Цукор 28·00, Вугіль 19·15, Лільпоп 3·00 Стараховичі не платять, 28 без купону
Тенденція сильніша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·25, 64·50 серія немот., 5 конверс 59·00, 6 дол. 55·75. купон 25·69, 4 прем. дол. 39·25, стабіл. 370·00, купон 32·31, консолід. 53·00—53·25, 52·00 і 52·38, дві ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 22. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	30·25—30·50
Пшениця збірна червона	29·25—29·50
Пшениця одностайна біла	30·00—30·25
Пшениця збірна біла	29·25—29·50
Жито шт. I.	26·50—26·75
Жито шт. II.	26·25—26·50
Ячмінь одн.	27·25—27·50
Ячмінь на мл.	25·75—26·00
Ячмінь паст.	24·75—25·00
Овес шт. I. незад.	28·25—28·50
Овес шт. II. А. легко зад.	27·50—27·75
Овес шт. II. незад.	27·50—27·75
Овес шт. II. А. легко зад	26·25—26·75
Гречка на млино	30·00—30·50
Крупи греч.	50·00—52·00
Мука пшен. разова до 0·95 %	32·75—33·25
Висівки житні	16·50—16·75
Висівки пшеничні грубі	15·25—15·50
Висівки пшеничні середні	14·75—15·00
Висівки пшеничні м'які	15·50—15·75

Інші курси незмінені.

ОПОВІСТКИ.

З днем 25. VI. 1937 р. отворена для вжитку членів Т-ва Оселя Товариства „ВПУВ“ в Черчі. Комнати одно- дво- і трйохособові. Власна кухня. Першенство на осідок мають звичайні і надзвичайні члени Товариства. Спомагаючих членів з місячною вкладкою по 50 сот. трактуємо нарівні із звичайними членами в міру вільних місць. Зголошуватися на побут в Дирекції „ВПУВ“ — Львів, вул. Якуба Стшеми 11/I. Оселя отворена до останнього купелевого сезону в Живиці „Черче“. — **Дирекція Т-ва ВПУВ.** 1-3

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.